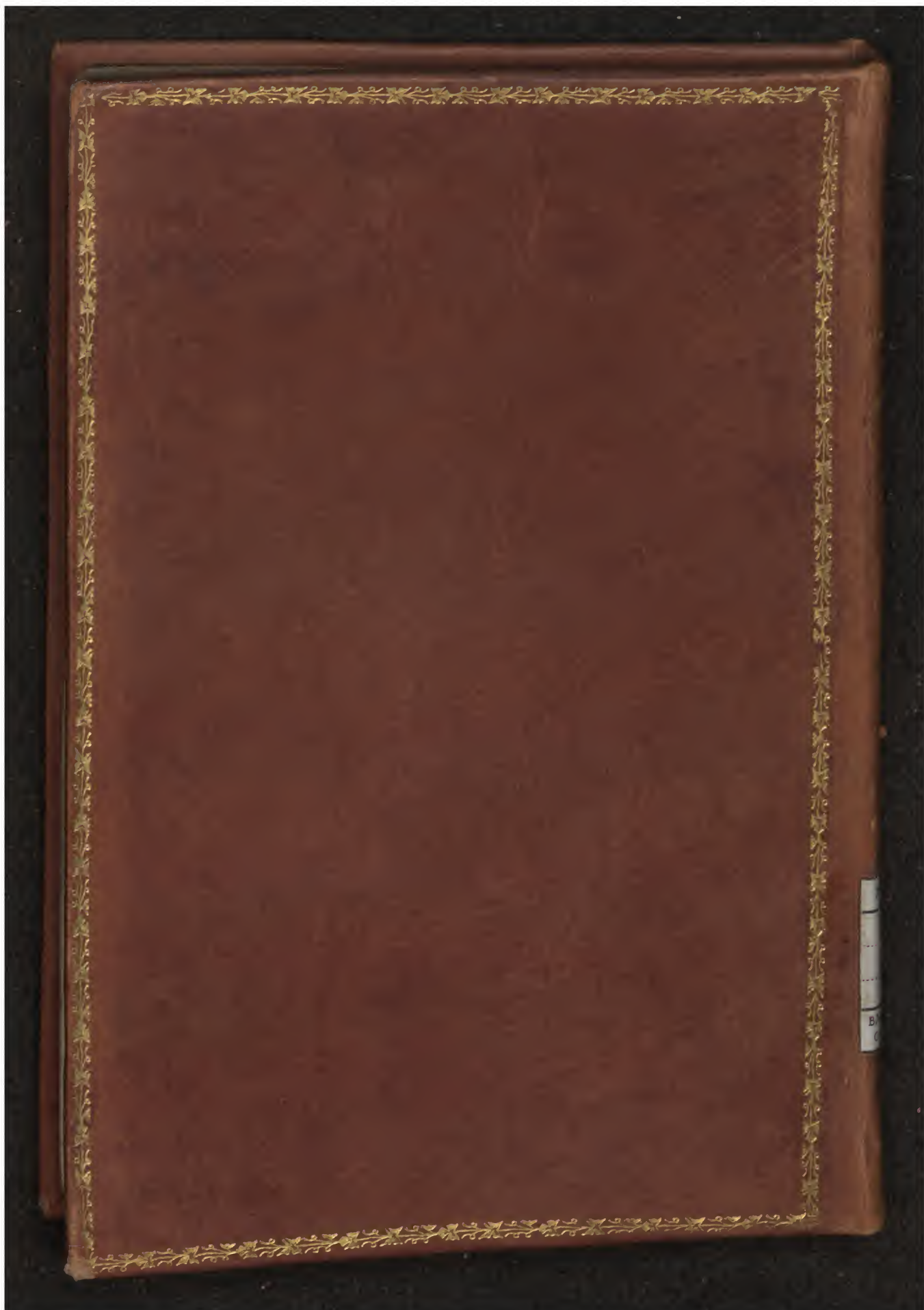

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.27

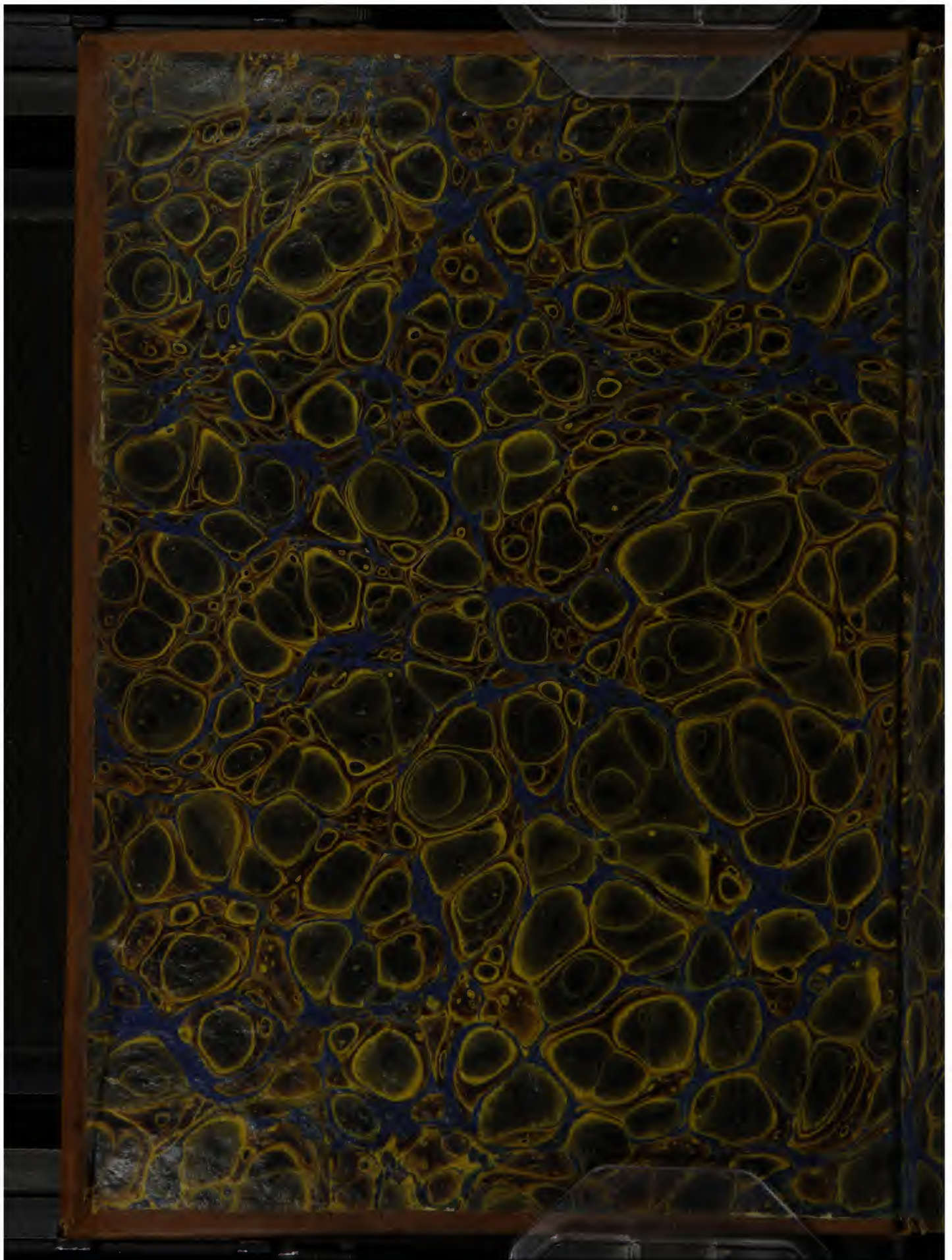

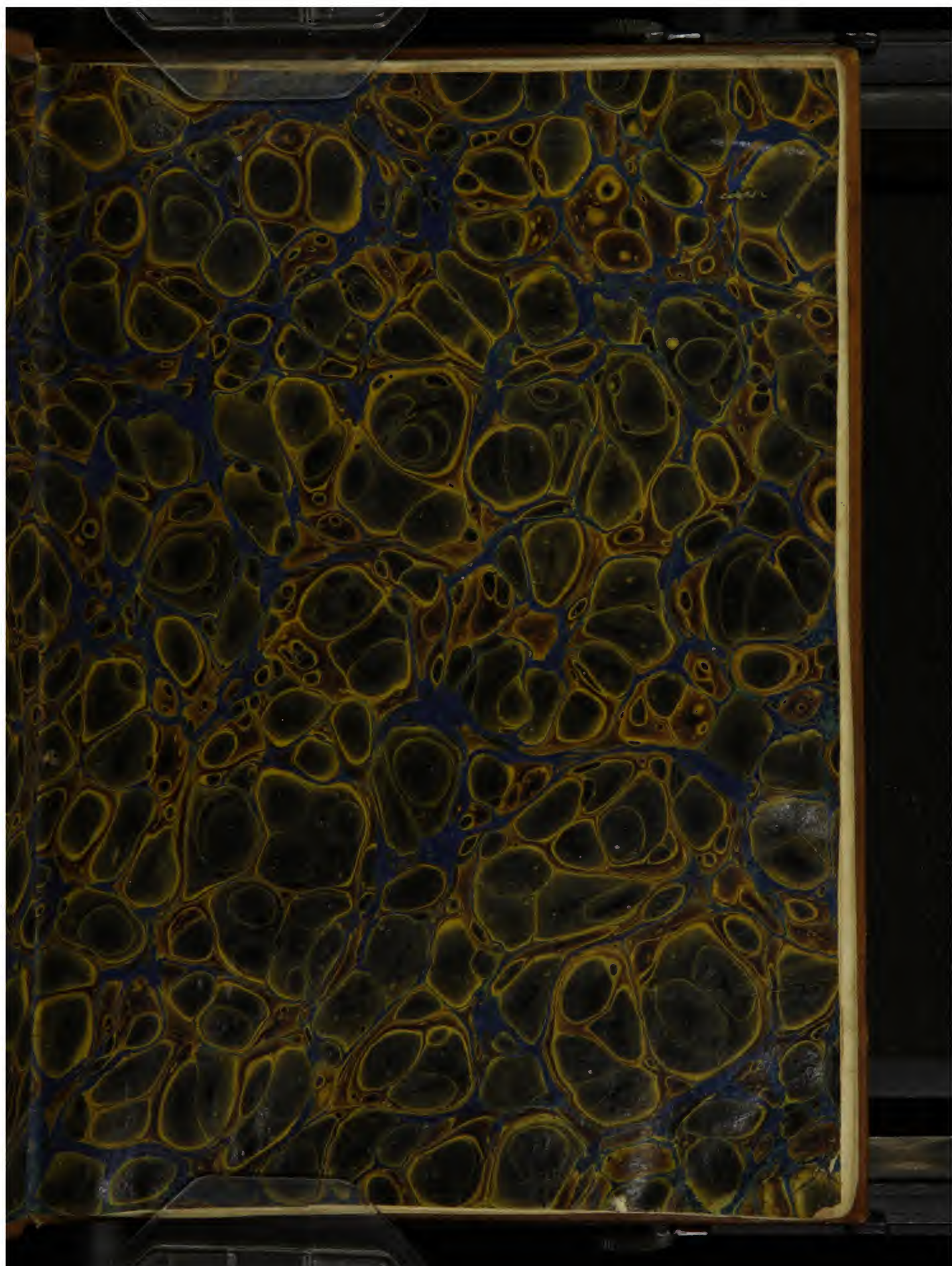
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.27

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.27

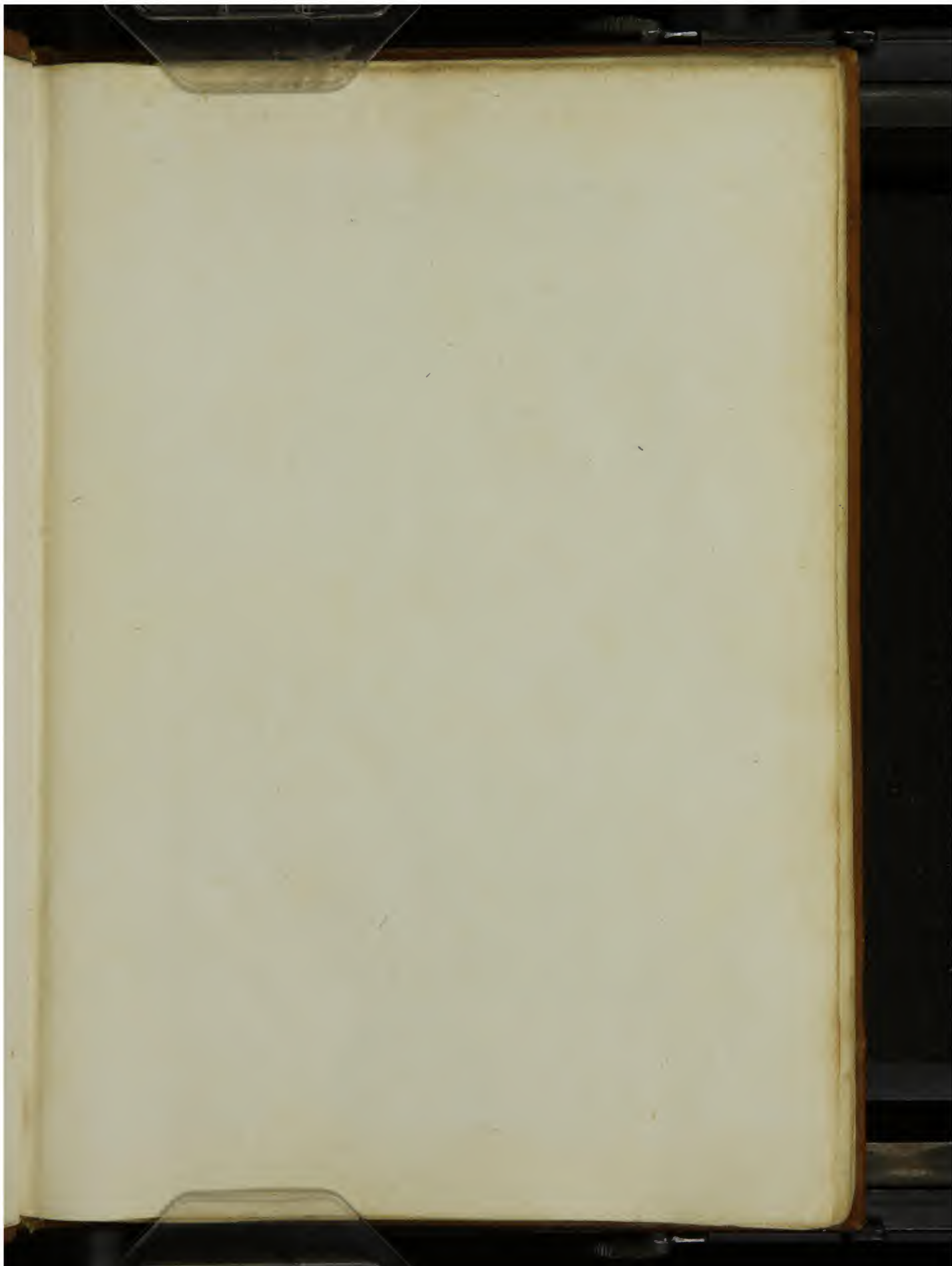

M. T. C. Epistolarum. Liber primus Incipit.
M. T. C. S. D. Publio Lentulo proconsuli.

Go omni officio. ac poti⁹ pietate er
ga te ceteris satisfacio omnibus. mi
hi ipse nunq̃ satisfacio. Tanta enim
magnitudo est. tuorum erga me me
ritorum. vt quū tu nisi perfecta re de me nō cō
quiesci. Ego quia non idem in tua causa efficio
vitam mihi esse acerbam putē. In causa hec sunt
Amonius regis legatus aperte pecunia nos op
pugnat. Res agitur per eosdem creditores. per
quos cum tu adderas agebatur. Regis causa si q̃
sunt. qui velit. qui pauci sunt omnes rem ad Pō
peium deferri volunt. Senatus religionis calūp
niam non religione sed maliuolentia & illius re
gie largitionis inuidia comprobat. Pompeium
& ortari & orare. & iam liberius accusare & mo
nere vt magnam infamiam fugiat. nō desistim⁹
Sed plane nec precibus nec admonitionibus re
linquit locum. Nam tum in sermone quotidiano
tum in senatum palam sic egit causam tuam. vt
ne p̃ eloquentia maiore quis q̃ nec grauitate nec
studio. nec contēptione agere potuerit. cuz sum
ma testificatione tuorū in se officiorum & amo
ris erga se tui. Marcelinum tibi esse iratū scis.

Is hac regia causa excepta ceteris in rebus se ac-
cerimum tui defensorem fore ostendit. Quod
dat accipimus. Quod instituit de religione & se-
pe iam retulit ab eo duci non potest. res ante ydus
acta sic est. Nam hec ydibus mane scripsi. Hor-
tensii & mea & lentuli sententia cedit religione
de exercitu Teneri. non aliter non potest. Sed
ex illo senatus consulto quod te referente factum
est. tibi decernit quod si regem deducas quod como-
de rem facere possis ut exercitum religio tollat
te auctorem senatus retineat. Crassus tres legatos
decernit nec excludit Pompeium. Censet. non etiam
ex his qui cum imperio sint bibulus tres legatos ex
his qui priuati sunt Huic assentiunt reliqui con-
sulares. propter Seruiliu qui omni reduci negat o-
portere & volcatium qui lupo referente Pompeio
decernit & affranium. qui assentiunt volcatio. quod res
auget suspicionem Pompei voluntatis. Nam aduerte-
bant Pompei familiares assentiri volcatio laboratur
vehementer inclinata res est libonis & hypsey non
obscura concursatio & contemptio omnium Pompei fami-
liarum studiū in eā opinionem rem adduxerunt ut Pompe-
ius cupere videatur. Cui qui nolunt idē tibi quod eum
ornati non sunt amici. Nos in causa autoritatē eo
miorem habere quod tibi debet gratia autem nostram extin-
guit hominum suspicio quod Pompeio se gratificari putant

ut in rebus multo anteq̃ pfect⁹ es ab ipso rege.
 & ab intimis ac domesticis Pōpei clam ex vlcera^{atq;}
 tias. deinde palā cōsiliaribus exagitatis. & ī summa
 inuidiā adductis. ita versamur nostram fidē
 oēs amorē absentis p̃sentisq̃ tui cognoscēt Si esset
 ī his fides ī qbus summa eē deberet n̄ laborare⁹

M. T. C. Curioni. Sa. di.

Vanq̃ me noīe negligētie suspectū tibi
 eē doleo. tñ n̄ tā mihi molestū fuit accu
 sari abste officiū meū q̃ iocundū regri.
 Presertī q̃ in q̃ accusabar. culpa vacarē. In q̃ autē
 desiderare te significabas meas litteras preter
 fers. Perspectum mihi quidem. Sed tamē dulce
 & optatum amorem tuum. Equidē neminē pre
 termisi quem quidem ad te peruenturum puta
 rem. cui litteras non dederim. Etenim quis est
 tam piger in scribendo q̃ ego. A te vero bis ter
 ve ad summum & eas per breues accepi. Quare
 si iniquus es in me iudex. condempnabo te eodē
 crimine. Sin id me facere nolles. te mihi equum
 prebere debebis. Sed de litteris actenus Nō. n.
 vereor ne non scribendo te expleam presertim
 si in eo genere studium meum non aspernabera
 Ego te affuisse tam diu a nobis & doleo q̃ carui
 fructu iocundissime cōsuetudinis & letor q̃ ab
 sens oīa cum maxima dignitate es consecutus.

Quodq; in omnibus tuis rebus meis optatis fortuna respondit. Breue est quod me tibi precipere meus incredibilis in te amor cogit. Tanta est expectatio v^l animi v^l ingenii tui vt ego te obsecrare obtestariq; non dubitē. sic ad nos confirmatus reuertare Vt q̄ expectationē tui concita sit hanc sustinere ac tueri possis. Et qm̄ meā tuorū erga me meritorū mēoriā nulla vnq̄ deleuit obliuio. Te ergo vt memineris quantecūq; tibi accessiones fient. & fortune & dignitatis eas nō te potuisse cōseq. nisi meis puer olim fidelissimis atq; amātissimis cōsiliis paruisses. Quare hoc aīo in nos esse debebis vt etas nra iam ingrauescens ī amore atq; adolescentia tua conquiescat. Vale.

M. T. C. Curioni di.

Ravi teste priuatus sum amoris summi erga ^{re} mei patri tuo clarissimo viro. qui cum laudibus suis tum vero te filio superasset omnium fortunas si ei contigisset. vt te ante videret. anteq̄ a vita discederet. Sed ipso nostro amicitiam non egere testibus. Tibi patrimonium diu fortunent. me certe habebis cui & carus eq̄ sis & periocundus. ac fuisti pri Vale

3
M. T. C. Curioni. Sa. di.

Empe studiū meū n̄ defuit declarādoꝝ
muneꝝ tuo noīe. s; nec mihi placuit tu
oꝝ neq; cuiq; quicq; te absente fieri q; tibi cū ve
nisses nō esse integꝝ meam quidē sententiā aut
scribam ad te postea pluribus. aut ne ad eaz me
ditere. iparatum te offendam coram te contra is
tam rationem meam dicam. Vt aut te in meam
sententiā adducam. aut certe testatum apud ani
mum tuum relinquam quid senserim. vt si quan
do q; nolim displicere tuū cōsiliū ceperit possis
meum recordari. Breui tñ sic habeto in eum sta
tum tēpoꝝ tuū reditū incidere. vel his bonis q;
tibi natura. studio. fortuna. data sunt facili9 oīa
q; sunt in re publica āplissima consequi possis q; i
muneribus. Quoꝝ neq; facultatē quis q̄amirat.
Est. n. copiaꝝ non virtuti ne quis q; est qui facie
tate iam defessus sit. sed aliter q; ostenderam fa
cio. qm̄ ingredior ad explicandaz rōm sententie
mee. q̄re oēm hanc disputationē in aduentum tu
um differo. Summa scito in expectatione te esse
Eaq; a te expectari q; a summa virtute summoq;
ingenio expectanda sunt ad que fies vt debes pa
ratus quod ita esse confido plurimis maximisq;
munerib9 & nos amicos & ciues tuos vniuersos

& rem publicam afficie. Illud cognosces profecto mihi te neque cariorē neque iocūdiorē esse quēque

M. T. C. Curioni. sa. di.

Pistolarum genera multa esse non ignoras sed vnum illud certum cuius causa iuncta res ipsa est ut certiores facerem⁹ absentes. Si quid esset. quod eos scire aut nostra aut ipsorum interesset Huius generis litteras me profecto non expectas. domesticarum enim tuarum rerum habes & scriptores & nuntios. In meis autem rebus nihil est. nisi sane noui. Reliqua sunt epistolarum genera que me magnopere delectant. Vnum familiare & iocosum. Alterum seuerum & graue. Vtro me minus deceat uti non intelligo. iocer ne tecum per litteras. ciuem me hercle non puto esse. qui his temporibus ridere possit. An grauius aliquid scribam. Quid est quod possit grauius scribi a Cicerone ad Curionē. nisi de publica. Atque in hoc genere hec mea causa est. ut neque ea que sentio neque ea que non sentio velim scribere. Quamobrem quoniam mihi nullum scribendi argumentum relictum est. utar ea clausula que soleo. teque ad studium summe laudis cohortabor. Est enim tibi grauis aduersaria constituta & parata incredibilis quedam expectatio. qua tu vna re

facillime vinctes. Si hoc statueris. quaz laudum
gloriam adamaris quibusq; artibus he laudes cō
parantur. in his esse laborandum. In hanc sentē
tiam scriberē plura. nisi te tua sponte satis incita
tum esse confiderem. & hoc quicquid attingi. nō
feci inflammandi tui causa. sed testificandi amo
ris mei. Vale.

M. T. C. Curioni. S. P. D.

Ec negocia quō se habeāt ne epistola q
dem narrare audeo tibi. & si vbiq; es
vt scripsi ad te ante. in eadē es nauī. tamen q ab
es gratulor. vel quia non vides ea que nos. vñ q
in excelsō & illustri loco sita sit tua laus in pluri
morum & sociorum & ciuium conspectu. que ad
nos nec obscuro. nec in vario sermone sed ex cla
rissima & vna omnium voce profertur mihi nō
placēt facere ea que facis tu. Illud vnum nescio
gratulerne. tibi an timeam q mirabilis est expe
ctatio redditus tui. non quo verear ne tua virt⁹
opinionī hominum nō respondeat. sed me her
cle. ne cum veneris non habeas iam qd cures. ita
sunt oīa debilitata iā ppe & extincta Sed hec ipse
nescio recte ne sint litteris cōmissa. Quare cete
ra cognosces ex aliis. Tu tñ siue habes aliquam
spem de re pu. siue desperas. ea para meditare

cogitaq; que esse in eo ciue ac viro debent. q; sit
rem publicaz afflictam z oppressam his miseris
tēporibus ac perditis moribus. in veterem dig-
nitatem ac libertatem vindicaturus. Vale.

M. T. C. Curioni. S. P. D.

11
Ondum erat auditū te ad Italiam aduē-
tare. Cū Sextum Iulium Milonis mei
familiarē. cū his ad te litteris misi. Sed
mibi cum appropinquare tuus aduentus puta-
retur. & te iam ex Asia Romam versus profec-
tum esse constaret magnitudo rei fecit vt nō ve-
remur ne minus cito mitteremus rē. Cum has q;
primum ad te perferri magnopere velle⁹. Ego
si mea in te essent officia solum Curio tanta q̃ta
magis a te predicari. q̃ a me ponderari solent.
Verecundius a te si qua magna res mibi petēda
esset contenderem. Graue est enim homini pu-
denti petere aliquid magnum ab eo de quo se be-
nemeritum putet. ne id quod petat. exigere ma-
gis q̃ rogare. & in mercedis potius q̃ beneficii
loco munerare videatur. Sed quia tua in me vt
nota oīb⁹ p̃ ip̃a nouitate meoꝝ tēpoꝝ clarissima
z maxia bñficia extiterūt. eq̃ ai īgeni cui m̃ptū
debeas. eidē plurimū velle debere non dubitauī.

5
id a te per litteras petere quod mihi oīum esset
maximū. maxīeq; necessarium. Neq; n. sum ve-
rit⁹. ne sustinere tua i me vel innumerabilia bñ
ficia non possem cū p̄sertim cōsiderē nullam esse
grām tantam quaz n̄ vel capere aim⁹ meus i acci-
piendo vel i remunerādo cumulādoq; illustrare
posset. Ego omnia mea studia. omnem operam.
curam. industriam. cogitationem. mentē. deniq;
omnem. in Milonis consolatū. fixi & locavi sta-
tuq; in eo me non officii solum fructum. Sed et
tiam pietatis laudem debere querere. Neq; ve-
ro cuiq; salutem ac fortunas suas tante cure fuis-
se vnq; puto. quante sit mihi onus eius. i quo om-
nia mea posita esse decreui. Huic vnum tanto
adiumento esse si volueris posse intelligo vt ni-
hil sit preterea vobis requirendum habem⁹ hec
omnia. bonorum studium consiliatum ex tribu-
natu propter nostram vt spero te itelligere cau-
sam. vulgi ac multitudinis propter magnificen-
tiā numerum. liberalitatēq; nature iuuentutis.
& graciosorum in suffragis studia ppter ipsius
excellentē in eo genere. vel gratiam v^p dignita-
tem. nostram suffragationem si min⁹ potentem
approbatam tamen & iustam. & debitam. & pp-
terea fortasse etiam gratiosam. Dux nobis & au-
ctor opus est eorum ventorum. quos proposui

verius
moderator qdā. & quasi gubernator qui se ex oī
bus vnus exoptandus esset. quē tecū cōferre pos
sein⁹ n̄ haberem⁹. Quāobrē si me mēorē. si gra
tū. si bonū vix. vel ex hoc ipso. q̄ tam vehemen
ter de Milone laborē existimare potes. si dignū
deniq; tuis beneficiis idicas hec a te peto vt sub
uenias huic mei sollicitudini. vt huic mee laudi p̄
vt veneris dicā. p̄prie saluti mee tuū studiū di
ces de ipso Titoanēo tantū tibi polliceor te ma
ioris aīmi. grauitatis. constantie. beniuolentieq;
erga te si cōplecti hōinez volueris habituꝝ esse
neminē. mibi vero tm̄ decoris tm̄ dignitatis ad
iunxeris. ut eundē te facile agnoscaꝝ fuisse i lau
de mea. q̄ fueris in salute. Ego nī te videre scirē
dū hec ad te scriberē q̄tū officii sustinerē q̄topeꝝ
mibi esset. i hac petitione Milonis oī non modo
cōtentionis. Sed etiam dimicatione elaboranduz
plura scriberē. nūc tibi oēm rē atq; causam. meq;
totum conmiendo atq; trado. Vnum sic habeto q̄
si a te hanc rē ipetrauerō me pene plus tibi. q̄ ip
si Miloni debiturum. Non enim mibi tam mea
salus cara fuit. in qua precipue sum ab illo adiu
tus. q̄ pietas erit in referēda grā iocunda. eā autē
vni⁹ tui studeo me assequi posse cōfido. Vale.

M. T. C. Curioni. S. P. D.

8

Era gratulatio reprehendi nō solet pra
sertim si nulla negligētia pretermiſſa ē.
Longe enim absum. Audio sero. S; tibi
& gratulor & vt sempiternae laudi sit iste tribu
natus exopto. teq; orton vt omnia gubernes Et
moderere prudentia tua. ne te auferant alioruz
consilia. Nemo est qui tibi prudentius suadere
possit te ipso. cuiq; labere si te audem9. Non scri
bo hec temere. Cui scribam video. Noui animū
nouī cōsiliū tuum. non vereor ne quid timida
ne quid stulte facias si ea defendas que ipse rec
te senties. quod id rei publice tempus nō incide
ris. sed veneris iudicio enim tuo non casu in ipz
discrimen rerum cōtulisti tribunatum tuum. p
fecto vides quanta vis in re publica tēporum sit
quanta varietas reꝝ. q̃ incerti exitus. q̃ flexibi
les hominū voluntates. quid insidiarū quid vari
etatis inuita. non dubito quin cogites. Sed ama
bo te cura & cogitato nihil noui. Sed illud idem
q̃ in iicio scripsi. tecum loquere. z te adhibe in cō
siliū te audi tibi obtēpera. aliter q̃ meli9 cōsiliuz
dare possit q̃ tu n̄ facile iueniri pōt tibi vero ipe
certe nēo meli9 dabit Du imortales cur ego abs
uz p̃spectator laudū tuarū. p̃pticipes p̃ soci9 vel
minister consilioꝝ. tametsi hoc tibi minie deest
Sed tamē efficeret magnitudo z vis amoris mei

cōsilio vt te possem iuuare. Scribā ad te plura a
lias. paucis. n. diebus eram missuros domesticos
tabellarios. vt quoniam sane feliciter & ex mea
sententia rem pu. gessimus vnīs litteris totius
estatis res gestas ad senatum perscriberem. De
sacerdocio tuo quantam curam adhibuerim. q̄q̄
difficili in re atq; causa cognosces ex his litteris
quas Trasoni liberto tuo dedi. Te mi Curio in
credibili in me beniuolētia mea. Item in te sin
gulari rogo atq; oro. ne paciare mihi quicq; ad
hanc prouincialem molestiam temporis prorogari.
presens tecum egi cum te Tribunum ple
bis isto anno fore nō putarem. Itaq; petui sepe
& sepius per litteras sed tamen quasi a senatore
nobilissimo tum adolescente graciosissimo nunc
a tribuno plebis & a Curione tribuno nō vt de
cernatur aliquid noui. Quod solet esse difficilis
sed vt ne quid noui decernatur. vt & senatus cō
sultum & leges defendas. ea. q; mihi condicio ma
neat. qua profectus sum hoc te vehementer ē
atq; etiam rogo. Vale

M. T. C. S. P. D. M. Ce. Edi. Curio.

Vt ares ne vnq; accidere posse. vt mihi
verba deessent Neq; solum est nostra o
ratio. Sed hec ē leuia nostracia desunt

7
autem et propter nugatoria hanc causam q̄ mi-
rifice sum sollicitus. Quid nā de puincus decer-
natur. Minz me desiderium tenet verbis. incre-
dibile meorum atq̄ in primis societas anteq̄ pro-
uincie. Vel quia videmur eaz famā consecuti vt
non tam accessio q̄renda q̄ fortuna metuenda sit
Vel quia totum negociū non est dignum virib9
nostris qui maiora onera ī re pu. sultinere z pos-
sim & soleam. Vel quia belli magni timor ipēdit
q̄b videmur effugere si ad constitutam diē dece-
demus de panteris per eos q̄ venari solent. Agi-
tur mandato meo diligenter. Sed mira paucitas
est Et eas que sunt valde ayunt queri q̄ nihil cu-
i9 insidiarum ī mea prouincia nisi sibi fiat. Itaq̄
cōstituisse dicuntur in caria ex nostra prouincia
decedere. Sed tamē sedulo fit. Et in primis a pa-
cisco quicquid erit tibi erit. Sed quid esset plane
nesciebamus. mibi me hercle magne cure ē edili-
tas tua. ipse dies me admōebat. Scripsi. n. hec ip-
sis megalensibus Tu velz ad me de omni re pu.
statu q̄ diligentissime perscribas. Ea enim certis-
sima putabo. que ex te cognouero. Vale.

M. T. C. S. P. D. Celio. Cu. Edili.

Rimū tibi vt debeo gratulor letorq̄
tum presenti tum etiam sperata tua di-

gnitate. serius nō negligentia mea s̄ ignorantia
rerum omnium. In his enī sum locis. quo & pp
ter longinquitatem. & propter latrocinia tardis
sime oīa perferunt. & congratulor. tum vero q̄
bus verbis tibi gratias agam. non reperio q̄ ita
factus sis. vt dederis nobis quemadmodū scrip
seras ad me. quem semper ridere possem⁹. Itaq̄
tum primū audiui ego ille ipse factus sum. scis
quē dico. Egiq̄ oēs illos adolescentes quos ille
iactitat. Difficile ē loqui. Te autem cōtemplās
absentē & quasi coram tecū loquerer. nō edepol
q̄tam egeris rem neq̄ quantum facinus feceris
Quod quia pp̄ opinionē mihi acciderat refere
baz me ad illud. Incredibile factum hoc obicit.
Repēte vero incesi omnibus leticiis. In quo cū
obiurgarem q̄ nimio gaudio pene dissiperem.
ita me defendebam ego voluptatem homini ni
miam quid queris. dum illum rideo pene sum fa
ctus ille. Sed hoc pluribus multa q̄ alia & de te
& ad te qui primum ero aliquid nactus oculi Te
vero mirifice diligo quem mihi fortuna dedit
amplificatorem dignitatis mee. vltorem nō mo
do inimicorum. sed etiam inuidiorum meorum
vt eas partim scelerum suorum partim etiā in
eptiarum penitet. Vale.

5
M. T. C. Impator. S. P. D. Ce. Edi. Cu.

5
Ollicitus eram equidem de rebus vrba
nis ita tumultuose contentiones ita mo
leste quin quatuor afferebant. nam cer
tiora non dum audieramus. sed tamen nihil me
magis sollicitabat q̃ in his molestus non me si q̃
ridenda esset ridere tecum. Sunt enim multa sed
ea non audeo scribere. Illud moleste fero nihil
me ad hoc his de rebus habere tuarum litterarū.
Quare & si tu cum hec leges ego iam annum v
num cōfecero. tum obuiē mibi velim sint tue lit
tere. q̃ me instruant & erudiant de omni re pub
lica. Ne hospes plane veniam hoc melius q̃ tu di
cere facere nemo potest. Deo genus tuus homo
modestus me cum philone pessonte discepit Iter
habebant adiato regem quāq̃ omnes nec benigni
na nec copiosa cognorant. Urbem mirifice cole
& in ista viue luce. Omnis peregrinatio q̃ ego
ab adolescentia iudicavi obscura & sordida his q̃
rum industria Rome potest illustris esse quod cū
probe scirem vt in sententia permansissem. Cuz
vna me hercule ambula ciuncula atq̃ vno sermo
ne nostro omnes fructus prouincie tua obiciōe
& auicione res omnes conturbasti non confero.
Spero me integritatis laudem consecutum. Nō

erat minor expectāda q̄ ē exconseruata puincia
spes triumphī. in qua nisi satis gloriose triūpha-
rem. Non essem tam diu quidez ī desiderio rez
mibi carissimarum. Sed vt spero prope diem te
videbo. Tu mibi obuiam mitte epistolas te dig-
nas. Vale.

M. T. C. Celio. Edili Curu. S. P. D.

¶ Abio viro optimo & homīe doctissimo
familiarissime vtor mirificeq; eum dili-
go. cum propter summum ingenium e⁹
summamq; doctrinam tum propter singularem
modestiam. Eius negotium sic velim suscipiam⁹
vti si esset res mea Noui ego vos magnos patro-
nos. hominem occidat oportet qui vestra opera
vt velit. Sed in hoc homine nullam accipio excu-
sationem. Omnia relinques si me amabis. Cum
tua opera Fabius vti volet. Ego res Romanas
vehementer expecto z desidero. In primisq; qd
agas scire cupio. Nam iam diu propter hyemis
magnitudinē nihil noui ad nos afferebat Vale

M. T. C. Thernio. ppretori. S. P. D

• Fficiū meū erga Rodonem. ceteraq;
mea studia. que tibi ac tuis prestiti. Ti-
bi hōie gracioſo grata esse vehementer

9
gaudeo. Mihiq; scito indies maiori cure esse dig
nitatē tuam. que quidem a te ipso integritate &
clemētia tua sic amplificata est vt nihil addi pos
se videatur. Sed mihi magis magisq; quotidie de
rationibus tuis cogitanti. placet illud meum cō
siliū quod inicio aristoni nostro vt ad me venit
ostendi Grauius te suscepturum inimicitias. si a
dolescens potens & nobilis a te ignominia affec
tus esset. Et hercule sine dubio erit ignominia.
Habes enim neminem gradum superiorem Ille
autem vt obmittem nobilitatē hoc ipse vincit
viros optimos. hominesq; innocentissimos lega
to tuos. q; & questor tuus. nocere tibi iratū ne
minē posse perspicio. Sed tamē tres fratres sum
mo loco natos p̄mptos. non indeseptos. te nolo
habere iratos. Iure presertim quos video. dein
ceps tribunos plebis p̄ triennium fore tempora
autem rei publice. qualia futura sint quis scit.
Mihi quidem turbulenta videntur fore. Cur
ego te velim incidere in ternos tribunos pre
sertim cum sine cuiusq; reprehētionē legatis que
storem possis anteferre. q; si se dignū maiorib; 9
suis prebuerit. vt spero & opto tua laus ex aliq;
parte fuerit. Sin qd offenderit tibi totum. nihil
tibi offenderit. Que mihi veniebat in mentē. q;
ad te ptinere arbitrabar. q; in Siciliam pficisco

bar extimaui me ad te oportere scribere Tu q̄b
egeris id veliz diu approbent sed si me audies vi
tabis inimicitias. & posteritatis ocio cōsules. Va.

M. T. C. Imp. S. P. D. Consuli Celio

Vm optatissimū nuntiū accepissem. te
mibi questorē optigisse eo iocundiores
mibi sortē eam sperabam fore. q̄ diuci⁹
in prouincia mecū fuisses. Magni. n. videbatur
interesse ad eam necessitudinē quā nobis fors tri
buisset. cōsuetudinē q̄q̄ accidere postea q̄ mibi ni
hil neq̄ a te ipso neq̄ ab vllō alio de aduentu tuo
scribere. Verebar ne ita caderet. quod etiā nūc
vereor. ne anteq̄ tu in prouinciā venisses. ego de
prouincia decederē. Accepi aut a te missas litte
ras in Siciliam cum essem ī castris ad. x. KP. quī
tiles scriptas humanissime. quibus facile & inge
nium & officiu⁹ tuū p̄spici posset. Sed neq̄ vnde
neq̄ q̄ die date essent atq̄ quo tēpōr te expecta
re significabant. Nec is q̄ attulerat. a te acceper
at. vt ab eo scirē q̄ ex loco ⁊ quo tēpē date essent
Que cum essent incerta existimaui tñ faciendū
vt ad testatores oēs. & littores cum litteris mit
terē. q̄s si satis oportuno tēpore accepisti. gratif
simū mibi feceris si ad me in Siciliam q̄ primū

10
veneris. nam qđ ad me Curius consobrinus tu9
vt scis mihi maxime necessarius. qđ time consul
Virgilius ppinquus tuus. familiaris nř de te
acuratissime scripsit Valet eo quidem apud me
multum sicuti debet hominū amicissimoz. dili-
gens commendatio. Sed tue licetere de tua pre-
sertim dignitate & de nřa coniunctione maximi
sunt apud me ponderis Mihi questor optatior
obtingere nemo potuit. Quā ob rem quecūq; a
me ornamenta ad te pficiscerent. elaborare vt
omnes intelligant a me habitā esse rōem tue ma-
iorumq; tuoz dignitatis. sed id facili9 cōsequar
si ad me in Siciliam adueneris Quod ego z mea
& rei pu. & maxime tua intereē arbitror. Va.

quod item

M. T. C. Appio Imp. S. P. D.

I ipsa res pub. tibi narrare posset. quō
se se hřet. non facilius ex ea cognoscere
posses qđ ex liberto tuo fania Ita est ho-
mo non inō prudens. vez. etiā qđ vidi curiosus
Qua ppter ille tibi oīa explanabit. id enim mi-
hi z ad breuitatē ē aptius z ad reliqs res proui-
denti9. de mea aut beniuolētia erga te z si tu po-
tes ex eodē fania cognoscere. tñ vident etiā aliq
mee ptes. Sic enī tibi psuade carissimum te mihi

esse. cum ppter multas suauitates igenii officii
humanitatis tue. tum qđ ex tuis lictis & ex
multoꝝ sermonibus intelligo oia que a me pfe-
cta sunt in te tibi accidisse gratissima. Quod cū
ita sit perficiā pfecto vt longi tēporis vsuraz q̄
caruimus. intermissa nra consuetudine z gratia
& crebritate z magnitudine officiorū meorum
sarciam Idq; me qm̄ tu ita vis puto non in vita
nra minerua esse factuꝝ. Quā quidē ege si for-
te de tuis sumpsero. non solū palida sed etiā ap-
piada nominabo. Celix libertus tuus antea mi-
hi nimis fuit notus. sed vt mihi reddidit a te li-
cteras plenas amoris & officii mirifice ipse suo
sermone subsecutus est humanitatē tuaz līaruz
Iocunda mihi eius oratio fuit. cum de anio tuo
de sermonibus quos de me habere quotidie mi-
hi narraret Quid queris biduo factus est mihi
familiaris. ita tñ vt phariam valde sim desidera-
tus. Quem cum Romā remittes qđ vt putaba-
mus. celeriter eras facturus. Omnibus eius de
rebus quas agi quas curari a me voles mandata
des velim. Lentulum Valerium iureconsultum
valde tibi commendo. Sed etiam si non est iuris-
consultus. melius enim ei cauere volo q̄ ipse alius
solet Valde hominem diligo. est ex meis domes-
ticis. atq; intimis familiarib9. oio tibi agit grās

11

Sed idē scribit meas lras maximū apud te pōd9
habituras Idē ne fallat etiā atq; etiā rogo Vale.

M. T. C. Appio Imp. S. P. D.

¶ Vm & contra voluntatē meam. z pter
opinionem accidisset. vt mihi cum ipe-
rio in puintiam proficisci. nemo esset in multis
& variis molestis cogitatiōibusq; meis. Hecvna
cōsolatio occurrebat q; neq; tibi amicitior q̄ ego
sum. quisq; posset succedere. neq; ego ab vilo p-
uintiam accipio qui mallet eam q̄ maxime mihi
apertā explicatamq; tradere. Quod si tu quoq;
eadem de mea voluntate erga te spem habes. ea
te profecto nūq; fallat a te maximo ope pro nra
summa coniunctiōe. tuaq; singulari humanitate
etiā atq; etiā queso atq; peto. vt quiscūq; rebus
poteris autem plurimis. pspicias & consulas rōi-
bus meis. vides ex senatus consulto prouintiam
esse habendam si eam quo ad eius facere poteris
q̄ expeditissimā mihi tradideris facilius erit mi-
hi quasi decursus mei temporis quid in eo gene-
re efficere possis tui consilii est. Ego te qd tibi
veniet. mentē meam interire valde rogo. Pluri-
bus verbis ad te scriberem. si aut tua humanitas
longiorem orationem expectaret. aut si id fieri

nra amicitia pateret. aut res hba desideret. ac n
p se ipa loqueret. hoc velis tibi psuadeas. si roib
bus meis. ad te pusi ee itellexero. magna te ex
eo z ppetuam voluntate esse captu. Vale

M. T. C. S. D. Appio pulchro.

Vasi diuinarem tali in officio fore mihi
aliquem expectandum studium tuum.
sic cum de tuis rebus gestis agebatur i
serueba honori tuo dicam tn vere pluiq accepe
ras reddidisti. Quis enim ad me non pscriptit.
te non solu auctoritate orationis snia tua. quib9
ego a tali viro contentus eram. sed etiam opera
consilio domu. venera conueniendis meis nullum
onus officii cuiq reliquum fecisse. Hec mihi mul
ta ampliora sut q illa ipa pp que laborant. hec in
signia enim virtutis multi etia sn virtute assedu
ti sunt. taliu viroz tanta studia asseq sola virtus
pot. itaq ppono mihi fructu amicitie nre. z ip
sam amicitia q nihil e vberius pfertim in his stu
diis qbus vterq nrm deuictus e. Nam tibi me
pfiteor in re pu. sociu de qua idē senti9. & in qt
ridiana vita coniunctu. cum his studiis artib9q
colimus. velim ita fortuna tulisset. vt quati ego
omnes tuos facio. tanti tu meos facere posses.

quod tamen ipsum nescio qua per motus animi
 diuinatione non despero. Sed hoc nihil ad te no-
 strum est onus. illud velim sic habeas quod intel-
 liges. hac re nouata aditum potius aliquid ad meum
 erga te studium. quo nihil videbitur addi posse
 quam quicquid esse detractum cum hec scribebam
 censerem te iam esse sperabam. eo breuior est epis-
 tola ut aduersus meum morum modestior.

Seruius Sulpicius. S. D. M. C.

¶ Quod mihi renuntiatus est de obitu Tu-
 lie filie tue. sane quod pro eo ac debui gra-
 uiter molestusque tuli comitemque eam calamitatem exultu
 maui. quod si istuc fuisset neque tibi defuisset coramque
 meum dolorem tibi declarassem. & si genus hoc con-
 solationis minimus atque acerbum est propterea quia
 per quos ea fieri debent propinquos ac familia-
 res ipsi pari molestia afficiunt. neque in lacrimis
 multis id conari possunt. ut magis ipsi vide-
 antur aliorum consolatione indigere quam alius posse
 suum officium prestare tamen que in presentia in me-
 tem mihi venerunt. decreui. breui ad te perscribere.
 non quod ea te fugere existimem. sed quod forsitan
 dolore impeditus. minus ea perspicias Quid est
 quod te tantopere commoueat tuus dolor intestinus

Cogita quēadmodum adhuc fortuna nobiscum
egerit .ea nobis erepta esse que hominibus non
minus q̄ liberi cara esse debent. Patriā . dignita
tem honestatem honores omnes hoc vno ī como
do addito . quid ad dolorem adiungi potuit . aut
qui non in illis rebus exercitatus animus calere
iam debet atq; oīa minoris existimare . An illius
vicem credo doles quotiēs in eā cogitationē ne
cesse est & tu veneris & nos sepe incidimus his
temporibus non pessime cum his esse actū q̄bus
sine dolore licitum est mortē cum vita cōmutār
Quibus autem fuit q̄ illā magnopere hoc tem
pore forte ad viuendū inuitare posset . que res
que spes qd̄ animi solatiū vt cum aliquo adoles
cente primario cōiuncta etatē gererz . Licitum
est tibi credo pro tua dignitate . ex hac iuuetu
te generum diligere . Cuius fidei liberos tuos
tu te cōmittere putares . An vt ea liberos ex se
pareret q̄s cū florētes videret letaret . q̄ rē a pa
rēte traditā p se tenere possēt honorē ordinatiz
petituri esset . ī re pu . ī amicoꝝ negociis liberta
te sua vti . Quid hoꝝ fuit qd̄ nō plusq̄ datū ē ad
eptū sit . aut vero malū est liberos amittere . malū
nisi hō peiꝝ sit hec sufficerē & ppeti . q̄ res mihi n̄
mediocrē ḡsolationē attulit volo tibi comēorār
si forte eadem res tibi dolorem munuere posset

Ex asia rediens cum ab egina megarem. versus
 nauigare. Cepi regiones circum cirra respice
 re. post me erat egina. ante megare dextra pri
 us. sinistra corinthus. que oppida quodā tēpore
 florentissima fuerūt Nunc prostrata & dirupta
 ante oculos iacent Cepi egomet mecum sic cogi
 tare. Eim nos homunculi indignamur si q̄s n̄rū
 interit. aut occisus est quorum vita breuior eē
 debet. cum vno loco tot oppidorum cadauera p
 iecta iacent. Vis ne tu te serui cohibere & me
 minisse hoīem te esse natum Crede mibi cogita
 tione ea non mediocriter sum confirmatus. Hoc
 idem si tibi videtur fac ante oculos tibi pponas
 modo vno tempore tot viri clarissimi interierūt
 de imperio preterea tanta dimicatio facta ē oēs
 prouintie conquassate sunt in vnius muliercule
 animula. si iactura facta est tantopere comoue
 ris. Que si hoc tempore non diem suū obuisset.
 paucis post annis. tamen ei morierendum fuit.
 qm̄ homo nata fuerat. Et tu ob hisce rebus ani
 mum ad cogitationem tuam aduoca. atq; ea po
 tius reminiscere. que digna tua persona sunt. Il
 la quam diu ei opus fuerat vixisse. vna cum ro
 pu. fuisse te p̄m suū pretorē consulē. augurē
 vidisse adolescentibus primariis nuptam fuisse
 Oibus bonis p̄ functa eē cū res pu. occidēt vita

excessisse. Quid est q̄ tu aut illa cū fortuna hoc
noīe conqueri possis. Deniq; noli te obliuisci. Ci
ceronem esse. & eum q̄ aliis consueuerat p̄cipe
re. & dare consiliū. neq; imitari malos medicos.
qui in alienis morib; p̄fitentur tenere se medi
cine scientiā ipsi se curare non possunt. Sed poti
us que aliis tute p̄cipere soles ea tu te tibi subi
ciatq; animū p̄pone. nullus dolor ē quem non lō
ginitas tēporis minuatur. ac molliat hoc te ex
pectare tēpus tibi turpe ē ac nō ei rei p̄ sapien
tia tua te occurrere. Quod si quis etiā inferis sen
sus ē qui illius in te amor fuit. pietasq; in oēs su
os. hoc certe illa te facere non vult. Da hoc illi
mortue. Da ceteris amicis ac familiarib; q̄ tuo
dolori merēt. Da patrie vt si qua in re opus sit
opera & cōsilio tuo vt possit. Deniq; qm̄ in eaz
fortunā deuenimus. vt etiā huic rei nobis p̄ser
uiendū sit noli cōmittere vt quisq; te putet. non
tam philia q̄ rei pu. tēpora & alioz victoriā lau
gere. Plura me ad te de hac re scribere pudet.
ne videar prudētie tue diffidere. Quare si hoc
vnum p̄posuero. finē faciam scribendi. Vidim;9
aliq̄ciens scdaz te ferre fortunā pulcherrie mag
nāq; ex ea re te laudē adipisci. Fac aliqñ itelligi9
aduersā q̄q; te eq̄ ferr̄ posse neq; id mai9 q̄ dbeat
ad onus videri ne ex oib;9 virtutib;9 hec una tibi

videatur deesse. Quod ad me attineret cum te
tranquilliore animo esse cognouero. de his reb⁹
que hic geruntur quemadmodum se prouicia ha
beat. te certiore faciam. Vale.

M. T. C. S. P. D. Seruilio Sulpicio.

Go vero serui vellem. vt scribis in meo
grauissimo casu affuisses. quantum enī
presens adiuuare potueris & consolari
do. & prope eque dolendo facile ex eo intelligo
q̄ litteris tuis lectis aliquantum acquieui. Nam
& ea scripsisti q̄ leuare luctū possent. & in me cō
solando non mediocriter ipse animi dolorē adhi
bui. Seruius tñ tuus oībus officiis que illi tē
pori tribui potuerūt declarauit. & quātī ipse me
faceret z quē suū talez erga me animū tibi gratū
putarē fore. Cuius officia iocundiora. si sepe mi
hi fuerunt nunq̄ tñ graviora. me aut non oratio
tua solum & societas pene egritudinis sed & au
ctoritas cōsolat. Turpe. n. esse existio me nō ita
ferre casuz meū vt tu tali sapientia p̄dit⁹ ferēdū
putas s; opprimor iterdū & vix resisto dolori. q̄
ea mihi solacia deficiunt. q̄ ceteris q̄z mihi ex
empla propono simili in fortuna non defuerunt

Nam & quintus maximus qui filium consulare
clarum virum & magnis rebus gestis amisit.
Et Lucius Paulus qui duo septem diebus. & no
ster Gallus & Marcus Cato qui summo ingenio
summa virtute & filium perdidit. His t^{em}p^{or}ib^{us} fu
erunt vt eos tū ipso^{rum} dignitas cōsolaret^{ur}. tū que
ex re pu. conseq^{ue}batur. Mihi autem amissis or
namentis his que ipse commemoras queq^{ue} eram
maximis laboribus adeptus. Vnum manebat il
lud solacium quod ereptum est. non amicorum
negociis. non rei pu. procurationē iⁿpediebantur
cogitationes mee cure. Nihil in foro agere libe
bat aspicere curiam non poteram. existimabam
id quod erat omnes me & industrie mee fruct^{us}
& fortune perdidisse Sed cum cogitarem hec mi
hi tecum etiam cum quibusdam esse cōmunia &
cum frangere iam ipse. cogereq^{ue} illa ferre tol
leranter. habebam quo fugerem vbi acquiesce
rem. cuius in sermone & suauitate omnes curas
doloresq^{ue} deponerem. Nunc autem tam graui
vulnere accepta est illa que consensuisse videbā
tur. Non. n. vt tū a re publica confugere possu^{is}
vt in eis bōis acquiescam. Itaq^{ue} & domo absu^{is} & fo
ro q^{ui} nec eū dolorē quē a re pu. capio do^{us} iā cōso
lari pōt Nec dōesticū res pu. q^{ui} magis te expecto

teq; videre q̄primum cupio . Maior mihi ratio
 afferre nulla potest . q̄ coniunctio consuetudinis
 sermonumq; nostrorū . q̄q̄ sperabam tuum adue/
 tum . sic enim audiebam appropinquare . Ego au/
 tem cum multis de causis te expecto q̄ primum
 videre tum etiam vt ante coninentemur inter
 nos . qua ratione nobis traducendum sit . hoc tē/
 pus quod est totum ad vni⁹ voluntatem accom/
 modandum & prudentis & liberalis . & vt per/
 spexisse videor . nec a me alieni . z tibi amicissimi
 Quod cum ita sit . magne est tamen deliberatio/
 nis . que ratio sit ineunda nobis nō agendi aliqd
 sed illius concessu de beneficio quiescendi . Vale

M . T . C . Marcello . S . P . D .

¶ T si eo ad hūc te consilio vsū itelligo .
 vt id reprehendere non audeam . nō qn
 habeo ipse discentiam . sed q̄ ea te sapiē/
 tia esse iudicem . vt meum consilium non antepo/
 nam tuo . tamen vt amicitie nostre vetusta . & tu
 a summa erga me beniuolentia . que mihi iam a
 pueritia cognita est . me orta est . vt ea scribe/
 rem ad te . que salutis tue conducere arbitrarer .
 & non aliena esse ducerem a dignitate . Ego
 cum eum te ipse qui horum malorum incia mul/
 to ante videris consolatum magnificentissime .

atq; optie gesseris. preclare meminissem. sed idē
etiam illa vidi. neq; concilium ciuiliſ belli. ita ge
rendi neq; copias. Gn. Pompei neq; genus exer
citus probare ſemperq; ſumme diffidere quaz ni
ſi ſententia me quoq; fuiſſe memoria tenere te
arbitror. Ita ergo ne tumultum interfuiſti re
bus gerendis & ego id ſemper egi ne intereſſez.
Non enim hic rebus pugnabamus. quibus vale
re poteramus. conſilio autē & toritate. cauſa que e
rant in nobis ſuperiora. Sed lacertis & viribus
quibus pares non eramus. Victi ſumus igitur.
Aut ſi dignitas vinci non poteſt fracti certe &
abiecti. In quo tuum conſilium nemo poteſt nō
maxime laudare q; cum ſpe vincendi ſimul abie
citi. certandi etiam cupiditatem oſtendiſtiq; ſa
pientem & bonum ciuem. inſicia belli ciuiliſ inui
tum ſuſcipere extrema non libenter perſequi.
Qui non idem conſilium quod tu ſicuti ſunt eas
video in duo genera eſſe diſtractos. Aut enī re
nouare bellum conati ſunt. Hiq; in Affricam cō
tulerunt Aut quemadmodum nos ſe victos eſſe
crediderunt. Medium quoddam tuum conſiliū
fuit. qui hoc fortasſe humilis animi duceres illō
pertinacis. Fateor a plerisq; vel dicam ab homi
nibus ſapiens tuum conſilium. a multis etiā mag
ni atq; fortis animi iudicatū Sed habet iſta ratio

10
vt mihi quidem videtur. quendam modum p̄ser-
tum cum tibi nihil deesse arbitrer ad tuas fortu-
nas omnes optinendas. preter voluntatē. Sic. n.
intellexi nihil aliud esse quod dubitationē affer-
ret ei penes que ē potestas. nisi q̄ vererēt ne tu
illud beneficium omnino nō putares. de quo q̄d
sentiam nihil actinet dicere. cum appareat ipse
quod fecerim. sed tamen si iam ita constituisses
vt abesse perpetuo mallet. q̄ ea que nolles vide-
re. tamen id cogitare deberes vbicunq; esses te
fore in eius ipsius quem fugeres potestate. qui
si facile passurus esset te carentem patria & for-
tunis tuis quiete z libere viuere cogitandum ti-
bi tamen esset Rome. ne & domi tue cuiusmodi
res esset An Mithilēis aut Rodi mallet viuere
Sed cum ita late pateat ei⁹ potestas quem vere-
mur vt terrarum orbem complexasset. nōne ma-
ius sine periculo domi esse. q̄ cuz periculo aliene
Equidem etiā si oppetenda mors esset domi atq;
in patria mallet. q̄ in externis atq; alienis locis.
Hoc idē oēs qui te diligunt sentiunt Quorum ē
magna pro tuis maximis clarissimisq; virtutib⁹
multitudo. Habemus etiā rationē rei familiaris
tue quā dissipare volu⁹. Nā z si nullā pōt accipe
iniuriā q̄ futura perpetua sit. Propterea q̄ neq;
is qui tenet rem pu. patiet. neq; ipsa res pu. tñ

ineptum predonum in tuas fortunas fieri nolo.
Hi autem qui essent. auderem scribere. nisi te in-
telligere considerem. hic te unius sollicitudines
vnius etiam multe & assidue lachryme. C. Mar-
celli fratris optimi deprecatur. nos cura et do-
lore proximi sumus precibus tardiores quid vis
adeundi. cum ipse deprecatione eguerimus. non
habemus. Gratia tantum possumus quātū victi.
sed tamen consilio studio Marcello non desum⁹
a tuis reliquis non adhibemur. ad omnia parati
sumus. Vale.

M. T. C. Imp. S. P. D. Marcello

ⁿ Ego monere te audeo pstanti prudentia
vix. nec cōfirmarē maximi animi boiez
vixq; fortissimū. consolari vero nullo mō. Nam
si ea que acciderunt. ita fers ut audio gratulari
magis uirtuti debeo q̄ consolari dolorem tuum.
Sin te tanta mala rei pub. frangunt non ita abū-
do igenio ut te cōsuler. cū ipse me nō possim. Re-
liquum est igit̄ vt tibi me in oī re cū pbeam. p̄s-
temq; vt ad oīa que uelit ita adsim presto vt me
non solū oīa debere tua cā. sed ea quoq; etiā que
non possim putent. Illud tñ multū me monuisse
vel censuisse puta vel ppter beniuolentiā tacerē

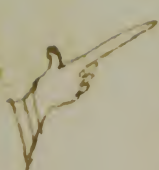

non potuisse . vt quid ego facio tu quoq; animum
inducas . si sit aliqua res pu . in ea te esse oportere
iudicio hominum teq; principem necessitate ce
dentem tempori . Sin autem nulla sit . hunc tñ ap
tissimum esse & ad exulandum locum . Si enim li
bertatem sequimur quis locus hoc dominatu ua
cat . Sin qualemcumq; locum que est domestica se
de iocundior . sed mihi crede etiā is q omnia tenz
fauet ingenuus . nobilitatem vero & dignitates
hominum q̃tum ei res & ipsius cā cōcedit ample
ctitur . Sed plura q̃ statueram . Redeo ergo ad
vnum illud me tuum fore . cum tuis si mō erunt
tui . si minus me certe in omnibus reb9 satis nre
coniunctioni amoriq; facturuz . Vale .

M . T . C . Marcello . S . P . D .

T si p paucis añ diebus qnto dederam
nunctio licteras ad te pluribus verbis
scriptas . quibus declaraueraz q̃ te anio
censerem esse oportere . & quid tibi faciendū ar
bitrarer . tñ cum thēphilus libertus tuus pficif
ceret . cuius ego fidem erga te beniuolentiāq; p
spexerā sine meis lris . euz ad te venire nolui . Is
dem igit de rebus etiā atq; etiā hortor quib9 su
perioribus lris hortatus sum ut in ea re pu . que

cunq̃ est q̃ primū velis esse Multa videbis for-
tasse que nō nolle non plura tñ q̃ audis quotidie
non est porro tuū vno sensu solū oculorū moue-
ri. cum illud idē auribus p̃cipias. quod esset ma-
gis videri solet. minus laborare. At tibi ipsi di-
cendum erit aliquid quod non sentias. aut faciē-
dum quod non probes. Primū tēpori cedere. i.
necessitati parere sempq̃ sapientis est habitum.
deinde non habet vt nunc quidē est id viciū res
dicere fortasse que sentias non licet. tacere pla-
ne licet. omnia enim delata ad vnū sunt. Is vti-
tur cōsilio ne suorū quidem. sed suo q̃ non multo
secus fieret. si is rem pu. teneret quem secuti su-
mus. An qui in bello cum omnium n̄rorum con-
iunctū esset periculū. suo z ceterorū hoīum ma-
nime prudentiū consilio vteret̃. eū magis coiēm
censem in victoria futurū fuisse. q̃ in certis re-
bus fuisset. Et qui nec te consule tuum sapientis-
simū consiliū secutus esset nec fratre tuo consu-
latū ex aucte tua gerente vobis autoribus vti
voluerit. Nunc omnia tenentē n̄ras sn̄ias deside-
ratū cēsus fuisse. oīa sunt misera in bellis ciui-
libus que maiores n̄ri ne semel quidē n̄ra etas se-
pe iam sensit. sed miserius mihi q̃ ipsa victoria
que etiā si ad meliores venit. tñ p̃diti eos ipsos
ferociore impotentioresq̃ reddit. vt etiam si

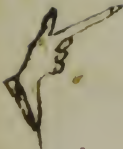

nostra tales non sunt . necessitate esse cogantur
 multa enim victoria eorum arbitrio . per quos
 vicit etiam inuito facienda sunt . An tu non vi-
 debas mecum simul q̄ illa crudelis esset futura
 victoria . Igitur tunc quoq; careres patria neq;
 nolles videre . non inquires ego enī ipse tenerē
 opes & dignitatem meā . Vt erat tue virtutis in
 minimis tuas res ponere . de re pu . vehementi⁹
 laborare . deinde qui finis istius consilii est . Nam
 adhuc & factū probatur vt in tali re & fortuna
 laudatur . factū quidem q; & incium belli neces-
 sario secutus sis & extrema sapienter psequi no-
 lueris fortuna . p honesto ocio teneris z statum
 & famam dignitatis tue . nunc vero nec locus ti-
 bi nullus dulcior esse debet patria nec eā dilige-
 re min⁹ debes q; deformior est . sed misereri po-
 tius . nec eam multis claris viris orbatā priuari
 & aspectu tuo deniq; si fuit magni animi non es-
 se supplicē victori vide ne supbi sit aspnari eius-
 dem libertatē & sapiētis ē carere patria duri nō
 desiderari . z si re pu . non possis frui stultū ē nol-
 le priuata . Caput illud ē vt si ista vita tibi como-
 dior esse videatur cogitandū tñ sit ne tucior nō
 sit magna gladioꝝ ē licentia . sed in extremis lo-
 cus minor etiā ad facin⁹ verecūdia . Mihi salus
 tua tāta cura ē . vt Marcelli frī tuo . aut par . aut

certe pximus sim tuū ē consulere temporib9 &
incolumitatis & vite & fortunis tuis. Vale.

M. T. C. S. P. D. Marco Marcello

T si nihil noui q̄ ad te scriberē magis q̄
liēteras tuas iam expectare incipiebā.
vel te potius ipsuz cum Theophyl9 n̄r
proficisceretur. non potui nihil ei liēteraz dā
Cura igit̄ ut q̄ primum venias. Venies enī mihi
crede expectatus. non solū nobis. i. tuis sed pr
sus omnibus. venit enim mihi in mentem. subue
rerī interdum ne te delectet tarda decessio. q̄ si
nullū haberes sensū nisi oculoruz prsus tibi ig
noscerē. si quosdā nolles videre. sed cum leuiora
non multo essent que audirentur. q̄ que viderē
tur suspicarem autem multo interesse rei famili
aris tue q̄ primum venire. atq̄ in omnes partes
valere putauī. ea de re te esse admonenduz. Sed
qm̄ quod mihi placeret ostendi reliqua tu pro
tua prudentia considerabis. Me tamen velim
q̄ ad tēpus te expectem9 certiorē facias. Vale.

Marcellus. S. P. D. Ciceroni

19
Lurimū valuisse apud me tuaz semper
auctem. cum in omni re tuaz in hoc max
imo negotio potes existimare cuz mibi
consul Marcellus fr̄ amantissim⁹ mei. non solū
consilium daret. sed precibus quoq; me obsecra
rem non prius mibi persuadere potuit. q̄ tuis ē
effectus lris. vt vterer vestro potissimū cōsilio
Res q̄ admodū sit acta vestre mibi lre declarāt
Gratulatio tua & si mibi ē pbatissima. q̄ ab op
timo fit animo tñ hoc mibi multo iocundius ē &
gratius. q̄ in summa paucitate amicoꝝ p̄pinq; &
ac necessarioꝝ q̄ vere mee salutis fauerēt. te cu
pidissimū mei singularēq; mibi beniuolētiā p̄stir
tisse cognoui. reliq; sūt eiusmōi. q̄b⁹ ego qm̄ hec
erāt tpa. facile & eq̄ aīo carebā. h⁹ vero eiusmōi
eē statuo. vt sñ taliū viroꝝ & amicoꝝ beniuolē
tia. neq; i aduēsa neq; in scdā fortūa q̄q; viuerē pos
sit. itaq; in h⁹ ego mibi gratulor. tu hō ut itelli
gas hōi amicissimo te tribuisse. officiū re vt ser
uus tibi p̄stabo. Vale

Seruius. S. P. D. Ciceroni.

T si scio non iocundissimū me nuūtrum
vobis allatuꝝ. tñ quoniā casus & natura
in bonis dñatur. visuz est faciendū quo
quomō mea res se haberet. vos certiores facere

x. KP. Iulii. cū ab epidauro pireū nauī aduect⁹
essem. ibi Marcellū collegā nr̄m guenī eūq; diez
ibi consumsi vt cum eo essem. Postero die cū ab
eo digressus essem eo consilio vt ab Athenis in
Boeciam irem. relinq̃q; iurisdictionē absoluerē
Ille vt ibat maias in Italiaꝝ versus nauigaturus
erat. Postridie cū ab Athenis pficisci in animo
haberē. circiter horā decimā noctis. C. postum⁹
familiaris eius ad me venit & mihi nuntiauit.
M. Marcellū collegā nr̄m. post cene tempus a
Publio magio Cillone familiare eius pugioe p/
cussū esse & duo vulnera accepisse. Vnum in
stomacho Alteꝝ in capite secundū aurē sperare
tñ cum viuere posse. Magiū seipm interfecisse
Postea se a Marcello ad me missū esse. q nuncia
ret z rogaret vti medicos coegi. z e vestigio eo
sum pfectus. Primam luce cum non longe a Pi
reo abessem. Puer Alcidiui obuiam mihi venit
cum codicillis. in quibus erat scriptum paulo añ
lucem. Marcellum suūz diem obiisse Ita vir cla
rissimas ab homine deterrimo acerbissimo mor
te est affectus. Et tui inimici propter dignitatē
pepercerāt. inuētus ē amic⁹ q et mortē afferret
Ego tñ ad tabernaculū eius prexi. inueni duos
libertos & patulos seruos. Reliquos aiebant
pfugisse metu pterritos. dñs eorum ante taber

3 Nota
5

naculum interfectus esset. Coactus sum in eadē
 illa leticia. qua ipse delatus erā. meisq; lecticariis
 in urbem eum referre. ibiq; p ea copia q̄ Athe
 nis erat fimus ei satis amplū faciendū curavi ab
 Atheniensibus locū sepulture intra urbē ut dar
 rem ipetrare non potui. q̄ religione se impediri
 dicerent. Neq; tñ id antea cuiq; concesserant. qd̄
 pximum fuit uti in quo vellemus eum gymna
 sio sepeliremur nobis pmiserūt. Nos in nobilis
 simo vrbe terrarū gymnasio Acchademie locū d̄
 legimus. ibiq; eū cōbussim⁹. Posteaq; curauim⁹
 ut eidem Athenienses in eodē loco monumentū
 ei marmoreum faciendū locarent. Itaq; nrā offi
 cia fuerūt p collega. z p pinitate viuo z mor
 tuo oīa ei pstitim⁹. Vale. d. p. k̄p. Iulii Athenis

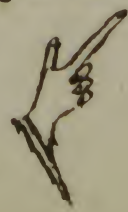
M. T. C. S. P. D. Publio phigulo.

Verēti mihi iā diu qd ad te potissimūz
 scriberē. nō mō certa res vlla. s; ne ge
 nus quidē l̄rarum vsitatū veniebat i mē
 tem. vnā enīz ptē z consuetudinē earū epistolāz
 qbus sc̄dis rebus uti solebam⁹. tpus eripuerat.
 pfecerat p fortūa ne qd ad talē scriberē possē aut
 omnino cogitare relinquebatur triste quoddam
 & miserū. & bis temporibus consentaneū gen⁹

litterarum. Id quoque deficiebat in me in quo de-
bebat esse aut promissio auxilii alicuius. aut con-
solatio doloris tui. Quid pollicerer non erat. ip-
se enim pari fortuna abiectus. aliorum opibus ca-
sus meos sustentabam. sepiusque mihi veniebat in
mentem queri quod ita viverem. quam gaudere quod viue-
rem quamquam enim nulla me ipsum priuatum pepu-
lit insignis iniuria. nec mihi quicquam tali tempore
in mentem venit optare quod non ultro mihi. Cesar
detulerit. nihilominus tamen eis conficior curis ut
ipsum quod manent in vita me peccare existimem.
careo enim tum familiarissimis multis quos aut
mors eripuit nobis. aut abstraxit fuga. tum om-
nibus amicis quorum beniuolentia nobis concilia-
ret pro me quondam te socio defensa est res publica. ver-
um quod in eorum naufragio de bonorum direptionibus
nec audio solum quod ipsi esset miserum. sed etiam uideo
quod nihil est acerbius eorum fortunas dissipari. Qui-
bus non solum adiutoribus illud incendiū extinx-
imus. & in qua urbe modo gratia. aucte gloria flori-
mus. in ea nunc his quidem omnibus caremus. obtine-
mus ipsius. Cesaris summa erga nos humanitate
sed ea plene non potest quis et mutatio omnium rerum atque tem-
porum. itaque omnibus his rebus omnibusquebus et natura me
et voluntas et consuetudo assuefecerat. tum ceteris ut
quod deuideor tum modo mihi displiceo. natus. non ad agere

dum semp aliquid dignū viro . nunc non mō agē
 di rōem nullam habeo sed ne cogitandi quidem .
 Et qui antea aut obscuris hominibus . aut etiam
 fontibus opitulari poterā nunc . Pu . nigidio . vni
 omnium doctissimo & sanctissimo . maxima quō
 dam gratia z mihi certe amicissimo . ne benigne
 quidem polliceri possum . Ergo hoc ereptus est
 litterarū genus . Reliquū est vt consolet & affe
 ram rōes . quibus te a molestus caner abducere .
 At ea quidem facultas vel tui vel alterius conso
 landi . in te summa est si vnq̃ in vllō fuit . Itaq̃ eā
 partem que ab exquisita qua dā rōne z doctrina
 proficiscit̃ . non attingam . tibi totam relinquam
 Quid si forti & sapienti homini dignum . Quid
 grauitas . Quid altitudo animi . Quid acta vita
 tua . Quid studia . Quid artes quibus a pueritia
 floruisti . a te flagitent tu uidebis ego quod in
 telligere & sentire . quia sū Rome & q̃a curo ac
 tendoq̃ possū . id tibi affirmo . te ī istis molestus
 in q̃bus es hoc tempore non diutius futurus . In
 his aut̃ in quib⁹ et nos sumus . fortasse semp for̃
 videor mihi perspicere primum ipsius animum
 qui plurimum potest propensum ad salutem tuā
 Non scribo hoc temere . quo minus familiaris
 sum . Hoc sum ad inuestigandum curiosior . quo
 facilius quibus ē iratior . rñdere tristius possit .

Hoc est adhuc tardior ad te molestia liberandū
Familiars vero eius & hi quidem qui illi iocun-
dissimi sunt. mirabiliter & ad te locuntur. & sen-
tiunt. Accedit eodem vulgi voluntas vel potius
consensus omnium. etiam illa quę minimum nūc
quidem potest sed possit necesse ē res pu. quas
cunq; vires habebit ab aliis ipsis quib9 tenetur
de te prope diē mihi crede. impetrabit. Redeo
igitur ad id vt iam tibi pollicear aliquid quod
primo obmiseram. Nam & complectar eius fa-
miliarissimos qui me ad modū diligunt multūq;
mecum sunt & in ipsius consuetudinem quam ad-
huc meus pudor mihi clausit insinuabo & certe
omnes vias persequar quib9 putabo ad quod vo-
lumus peruenire posse. in hoc toto genere plu-
ra faciam q̄ scriberem audeo Ceteraq; que mihi
a multis promota esse certe scio. a me sunt para-
tissima. Nihil in re familiari mea ē quod ego me-
um malim esse q̄ tuum. Hac de re de hoc genere
toto hoc scribo partius. quod te id quod ipse cō-
fido. malo te esse usurum tuis. Extremum illud
vt te orter & obsecrē. animo ut maximo sis nec
ea solum memineris que ab aliis magnis viris ac-
cepisti. sed etiam que ipse ingenio studioq; pepe-
risti. que si colliges & sperabis omnia optime.
& que accident qualiacūq; erunt sapienter feres

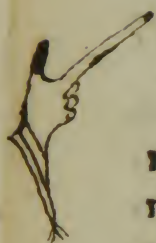
Nota

Sed hec tu melius vel optie omniū. Ego qui per
tinere ad te intelligam studiosissime. oiaq; dili
gentissime curabo. tuorumq; tristissimo meo tē
pore meritoꝝ erga me mēoriā cōseruabo. Vale

M. T. C. Marco. Anthonio. S. P. D.

Eugenio

T si statueram nullas ad te litteras mit
tere nisi cōmendatitias. non q̄ ea intelli
gerem satis apud te valere. sed ne his q
me interrogarent aliqd de nra cōiunctiōe inmi
norum esse ostenderem. tamē cū Titus Pōponi
us homo oīm meorum in te studioꝝ & officioꝝ
maxime cōsciū tui cupidus. nostri amantissim⁹
ad te proficisceretur. aliquid mihi scribendum
putavi. Presertim cum aliter ipsi Pomponio sa
tisfacere non possem Ego si abs te summa officia
desiderem. mirum nemini videri debeat. omnia
enim a me in te profecta sunt que ad tuum com
modum que ad honorem. que ad dignitatem pti
nent. pro his rebus nullam mihi abs te relatā esse
graciam. Tu es optimus testis. Contra etiam es
se aliquid abs te esse profectum ex multis audiui
Nam comperisse me non audeo dicere. nec for
te id ipsum verbum ponam quod abs te aiunt fal
so i me solere cōferri Sed ea q̄ ad me delata sunt

malo ex te Pomponio cui non minus molesta fu-
erunt q̃ ex meis litteris cognoscere. Meus in te
animus q̃ singuli officio fuerit. & senatus & po-
pulus Ro. testis ē. Tu q̃ gratus erga me fueris
ipse existimare potes. q̃tum mihi debeant cete-
ri existimāt. Ego que tua causa antea feci volup-
tatē sum adductus. posteaq̃ constantia tua. sed
reliqua mihi crede. multo maius meum studiū
maioresq̃ grauitatem & laborem desiderant.
Que si non profundere & perdere videbor om-
nibus meis viribus sustinebo. Sin autem ingra-
ta esse sentiam non committam vt tibi ipse insa-
nire videar. ea que nunc sint officia & cuiusmo-
di poteris ex Pomponio cognoscere Atq̃ ipsum
tibi Pomponium ita comēdo vt q̃q̃ ipsius causaz
confide te facturum esse omnia. tamen abste h^o
petam vt si quid in te residet amoris erga me id
omne in Pomponii negotio ostendas z hoc mihi
nihil gratius facere potes. Vale.

M. T. C. Pompeio. S. P. D.

Itibi est quō vis bene ē. ex litteris tu-
is quas publice misisti cepi etiam cum
ōibus incredibilem voluptatē. tantā. n.
spem oculi ostēdisti q̃ta ego semper ōibus te vno
fretus pollicebar S; h^o scito tuos veteres hostes

novos āicos vehementer litteris percussos atq;
 magna spe deturbatos iacere. Ad me autez litte
 ras quas misisti. q̄q̄ exiguam significationez tue
 erga me voluntatis habebant. tamen mihi scito
 iocundas fuisse nulla. n. re tam letari soleo q̄ me
 oꝝ officiorum conscientia. quibus si q̄n mutue
 respondetur. apud me plus officii residere facil
 lime patior. illud non dubito. quin si te mea sum
 ma erga te studia. parū mihi adiunxerūt res pu.
 nos inter nos conciliatura coniuncturaq; sit. At
 ne ignores quid ego in tuis litteris desiderē scri
 bam aperte. sicut & mea natura. & nostra amici
 tia postulat Res eas gessi quarū aliquam in tuis
 litteris & nostre necessitudinis & rei pub. causa
 gratulationē expectavi. quam ego abste preter
 missam esse arbitror. q̄ verere ne cuius q̄ animū
 offenderes. Sed scito ea q̄ nos pro salute patrie
 gessimus orbis terre iudicio ac testimonio com
 probari. qui cum veneris tanto consilio tantaq;
 animi magnitudine a me gesta esse cognosces vt
 tibi multo maiori q̄ Africanus fuit me non mul
 to minorem. q̄ Lelium facile & in re pu. & ami
 citia adiunctum esse paciare. Vale.

M. T. C. Vabinio. S. P. D

6 Rata tibi mea officia esse non miror.
Cognoui. n. te gratissimum omnium idque
nunquam destiti predicare. nec. n. tu mihi
habuisti modo gratiam verum etiam cumulatissi-
me retulisti. Quamobrem reliquis tuis rebus
omnibus pari modo studio erga te & eadem volup-
tate cognosces. quod mihi feminam primariam Pope-
iam uxorem tuam commendas. cum fura nostro
statim tuis litteris lectis locutus sum ut ei me-
is verbis diceret. ut quicquid esset mihi denun-
tiaret me omnia que ea vellet summo studio curaque
facturum. Itaque faciam eandem si opus esset vide-
bitur ipse conueniam. tu tamen ei velim scribas. ut
nullam rem neque tam magnam neque tam parua pu-
tet. que mihi aut difficilis aut parum me digna
videatur. Omnia que in tuis rebus agam. & non la-
boriosa mihi sed honesta videbuntur. De Dionisio
si me amas confice quamcumque ei fidem dederis
prestabo. Si vero improbus fuerit ut est duces ei-
um captum in triumpho Dalmatis Diu malefa-
ciant qui tibi molesti sunt. Sed ut scribit breui
capietur. & illustrabunt res tuas gestas. semperque
enim habitus sunt bellicosi. Vale.

M. T. G. Ticio. S. P. D.

e T si vnus ex omnibus minime suus ad te con-
solandum accommodatus quod tamen ex tuis molest

tus cepi doloris vt consolatione ipse egerē tñ cū
 longius a summi luct⁹ ab acerbitate meus abesset
 dolor q̄ tu⁹ statui nostre necessitudinis esse me
 q̄ in te beniuolentia non tacere tanto in tuo ma
 rore tam diu. Sed adhibere aliquaꝝ modicam cō
 solationē q̄ dolorem leuare tuū posset. si min⁹ sa
 nar potuisset. Est autē cōsolatio peruulgata qdē
 illa maxime q̄ semper in ore atq; animo habere
 debemus. Homines nos vt esse meminerim⁹. ea
 lege natos vt oib⁹ telis fortune proposita sit vi
 ta nostra. neq; esse recusandum quo minus ea q̄
 nati sumus cōditione. viuamus ne ve tam graui
 ter ecs casus feramus quos nullo consilio vita
 re possumus euentibusq; aliorū memoria repetē
 dis nihil accidisse nobis noui cogita⁹. ne he neq;
 cetera consolationes que sunt a sapientissimis vi
 ris vsurpate memorieq; litteris prodite. tantū
 videntur proficere debere quantum status ipse
 nostre ciuitatis & hec probatio temporum pre
 dictorum cum beatissimi sint qui liberos nō sus
 ceperint minus autē miseri qui his tēporibus a
 miserunt. q̄ si eosdem bona autem deniq; aliqua
 re pu. perdidissent q; si tuum te desiderium mo
 net. aut si tuarum rerum cogitatione meres. nō
 facile exauri tibi istum dolorem posse vniuer
 sum puto. Sin illa te res cruciat. q̄ magis amoris

est ut eorū qui occiderunt miseras iugeas ut ea
non dicam . que sepiissime & legi & audiui nihil
esse mali in morte in qua si resideat sensus imor-
talitas illa . potius q̄ mors dicenda sit Sin sit amif-
sus nulla videri misera debeat que non sentiatur
Hoc tamen non dubitas confirmare possum ea
miseri . parari inpendere rei pu . quiq̄ relinquet
nullo modo mihi quidem deceptus esse videatur
Quid est enim iam non modo pudori . probitati
virtuti rectis studiis . bonis artibus . sed omnino
libertati ac saluti loci . Non me Hercule quēq̄ au-
diui hoc grauissimo ac pestilentissimo anno ado-
lescēulum aut puerū mortuū qui mihi nō a diis
imortalibus ereptus ex iis miseris atq̄ ex inig-
sima conditione vite videret Quare sit tibi vnū
hoc detrahi pōt ne quid his q̄s amasti mali putef-
contisse per multū erit ex merore tuo diminutū
Relinquit . n . simplex illa iam cura doloris tui q̄
non cū illis cōmunicabitur s̄ ad te ipm pprie re-
fertur . in qua non est iam grauitatis & sapiētis
tue qua tu a puero prestitisti imoderatius casuz
tuorū incōmodorū qui sit ab eorum quos dilexe-
ris miseria maloq̄ seiunct⁹ enim eum semper te
& priuatis in rebus & publici prestitisti tuēda
tibi ut sit grauitas & cōstantie seruiendum . Nā
quod allatura est ipsa diuturnitas que maximos

luctus vetustate tollit. id nos precipere consilio prudentiaq; debemus. Etenim si nulla uq; fuit liberis amissis. tam animo ibecillo mulier que non aliquando lugendi modum fecerit. certo nos quod est dies allatura id consilio anteferre debemus. neq; expectare temporis medicinam quam representare ratione possumus. His ego litteris si quid profecissem existimabam quidem optandum me esse assecutum. sin minus forte valuissent. officio tamen esse finiturum viri beniuolentissimi atq; amicissimi. quem me tibi effuisse semper existimes velis & futurum esse confidas. Vale.

M. T. C. Ti. Fabio. S. P. D.

T si egomet qui te consolari cupio consolandus ipse sum. Propterea quia nullam rem grauius tibi iam diu quam incommodum tuum. tamen te non orton magnopere solum. sed etiam pro amor nostro rogo atq; oro. te colligas virumq; prebeas. & que conditio omnes homines. & quibus temporibus nati. sumus cogites. Plus tibi tua virtus dabit. quam fortuna abstulit. Propterea quod adeptus es quod non multos homines noui. amisisti quam plurimi homines nobilissimi. Ea denique videtur conditio in pedere legum. iudiciorum temporum ut optime actum cum eo videatur esse. qui quam leuissima pena

ab hac re pu. decesserit. Tu vero qui & fortūas
& liberos habeas. & nos ceterosq; necessitudine
& beniuolentia tecum coniunctissimos. Quisq;
magnam facultatem sis habiturus. nobiscum &
cum omnibus tuis viuendi. & cum vnum sit iudi
cium ex tam multis quod reprehendatur. vt qđ
vna sententia ea qđ dubia potentia alicuius con
donandū existimetur. Omnibus his de causis de
bes istam molestiā quā leuissime ferre. Meus a
nimus erit in te. liberosq; tuos. semper quem tu
esse vis & qui esse debet. Vale.

M. T. C. V. Hestinio. S. P. D.

6 Rate mihi tue littere fuerūt ex quib9
intellexi. qđ etiam sine litteris arbitra
bar te summa cupiditate affectum esse
vidēdi mei. quod ego ita libenter accipio. vt tñ
tibi non concedaz. Nam tecum esse ita mihi cōia
oīa que opto contingant. vt vehementer velim
vt. n. cum maior esset & viroz & ciuiū bonoruz
& iocundoruz hoīm & amantiū mei copia. tamē
erat nemo qui cum essem libentius qđ tecum. &
paucis quibus cum essem eque libenter. Hoc ve
ro tempore cum alii interierint. alii absint. alii
mutati voluntate sint. vnum medius fidius tecū
diem libentius posuerim qđ hoc omne tempus cū

plerisq; eorū quibus cum vno necessario. noli. n.
 existimare mihi non solitudinē iocundiorē esse.
 qua tamen ipsa vti non licet q̄ sermones eorū q
 frequēter domū meā. Excepto viro aut ad sum
 mū altero. Itaq; vtor eodē pfugio q̄ tibi vtēdū
 ceneso litterulis nostris preterea conscientia no
 stra etiā consilioz meorū. Ego. n. is sum quē ad
 modū tu facilius potes existimare. qui nihil ūq̄
 mea potius q̄ eorum ciuium causa fecerim. Cui
 nisi inuidisset. is quē tu nunq̄ amasti. me. n. ama
 bas & ipse beatus esset & omnes boni. Ego suz q
 nullius vim plus valere volui. q̄ honestum otūz
 Idemq; cum illa ipsa arma que semper timueraz
 plus posse sensi q̄ illū consensum bonorum quem
 ego idem effeceram. Quis tota conditiōe pacem
 accipere malui q̄ viribus cum valentiore pugna
 re. Sed & hec & alia multa coram breui temporē
 licebit. Neq; me tamen vlla res Rome tenet. ni
 si expectatio rerum Africanarum. Videtur. n.
 mihi res i propinquū adducta discrimen. Puto
 autem mea non nihil interesse. q̄q̄ ad ipsum iter
 sit non sane intelligo. Veruntamē quicquid illic
 nuntiātū sit n̄ longe abesse a cōsiliis amicorū. Est
 enī res iam in eum locū adducta vt q̄q̄ multum
 intersit. inter eorum causas qui dimicant tamen
 iter victorias non multū interfuturū putē. Plas

ne animus qui dubiis rebus forsitan fuerit infir-
mior desperatis confirmatus est multū quē etiā
superiores littere confirmarūt. quibus intellexi
q̄ fortiter iniuriam feres Iuuitq; me tibi cū sum-
maz humanitatem tum etiā tuas litteras profu-
isse. Verum enim scribaz teneriore mihi animo
videbare sicut omnes fere vita ingenua in beata
ciuitate & in libera iussimus. sed vt illa secunda
moderate tulimus. sic hanc non solam aduersam.
sed funditus euersam fortunā fortiter ferre de-
bemus. vt hoc saltem in maximis malis boni con-
sequamur. vt mortē q̄ etiā beati contemnere de-
bemus. Propterea q; nullū sensus esset habitura
Nunc sic affecti non modo contemnere debem9
sed etiā optare. Tu si me diligis fruiere isto otio
tibiq; persuade preter culpam ac peccatum qua
semper caruisti & carebis homini accidere nihil
posse. quod sit horribile aut ptimescendū. Ego si
videbitur recte fieri posse Ad te veniam breui
Si quid acciderit vt mutandū consilium si te cer-
tiores faciam statim. Tu ita fac cupidus mei vi-
dendi sis. vt istinc te ne moueas tam infirma va-
litudine. nisi ex me prius quesieris per litteras
quid te velim facere. me velim vt facis. diligas.
Valitudinē tuā vt tranquillitati animi seruias
Vale.::

M. T. C. Tulio torquato. S. P. D.

Vperioribus litteris beniuolētia magis adductus. q̄ quo res ipsa postularēt fui longior. Neq̄. n. confirmatione nostra egebat virtus tua neq̄ ea erat mea causa atq̄ fortuna. vt cui ipsi oīa deessent. alterum confirmarem Hoc in tempore breuior esse debeo siue. n. nihil tum op⁹ fuit tam multis verbis. nihilo magis nunc opus est. siue illud satis est presertim cū asserit nihil noui. Nam & si cotidie aliquid audiuius earum rerum quas ad te proferre existimo. summa tamen eadem est & idē exitus. Quē ego tam video animo q̄ ea que oculis cernimus. Nec vero quicq̄ video quod non idem te videra certe scio. Nam & si quem exitum acies habitura sit. nemo diuinare potest. tamen & belli exitum video. Et si id minus. hoc quidem certe cui sit necesse alterutruq̄ vincere. Qualis futura sit vel hec vel illa victoria. idq̄ cum optime p̄spexitale video nihil vt mali videatur futurum. si id vel ante acciderit quod vel maximum ad timorem proponitur. Ita enim viuere vt cum sit viuendum miserrimum est mori autem nemo sapiens miserum dixit ne beato quidē. s̄ i ea res vrbe. in qua hec vel plura z ornatiore parietes ipsi loqui posse videantur. Ego tibi confirmo. & si

leuis est consolatio ex miseriis aliorum nibilo te
nunc maiore in discrimine esse q̄ quēuis auctoꝝ
qui dixerunt. alteri dimicant alteri victorem ti
ment. Sed hec consolatio leuis est illa grauior q̄
te vti spero. Ego certe vtor. Neq̄ enī dum ego
tangar illa re cum omni vacem culpa Et si non e
ro sensu omnino carebo. Sed rursus noctu Athe
nas quid ad te hec. Mihi tu tui. tua omnia maxi
me cure sūt. & dum viuam erunt. Vale.

M. T. C. L. Lucilio. S. P. D.

Oram me tecū eadē hec agē sepe conā
tē detinuit pudor q̄daz pene subrustic9
Que nunc exprimam absens audatius.
Epistola enim erubescit ardeo cupiditate incre
dibili neq̄ vt arbitror reprehendenda. nomē vt
nostruz scriptis illustret & celebret tuis. Quod
& si sepe mihi ostēdis te esse facturū tñ ignoscas
velīz huic festinationi mee. Genus. n. scriptoruz
tuorū & si erit semp a me vebemēter expectatū
tñ vicit opiniōz meā meq̄ ita p̄ cepit v̄p̄ icēdit vt
cupez q̄ celeritatē ī mores n̄ros monumētis com
mēdari tuis. neq̄. n. me solū cōmēoratio nōis pos
teritatis ad spez q̄daz īmortalitatis rapit. Sed ēē
illa cupiditas vt vel auctoritate testimoni tui.

vel iudicio beniuolentie. vel suauitate ingeni.
 viui perfruamur Neq; tñ hec cum scribebam et
 nescius quantis oneribus prmerer susceptaruz
 rerum & iam institutarū. Sed quia videba. Ita
 lici belli & ciuilis Istoriā iam pene a te esse p-
 fectam dixeras autē mihi te reliquas res exordi
 ri deesse mihi nolui quin te admonerē vt cogita
 res coniuncte ne malles cū reliquis reb9 nostra
 contexere an vel multi greci fecerunt calisteos
 Troycum bellum timeus pirri pobbius numan
 tinuz qui omnes a suis perpetuis Istoris ea que
 dixi bella seperauerunt. tu quoq; item ciuilē con
 iurationē ab bestilibus externisq; bellis non sub
 iungeres. Equidem ad nostram laudem non mul
 tum video interesse sed ad improperationē meā
 quidā interesse. nō te expectare donec ad locum
 venias. ac statiz causaz illā totā & tempus accipe
 z simul si vno in argumēto vnaq; in persona mēs
 mea tota versabit. Cerno iā animo q̄to oīa vber
 riora atq; ornatiōra futurum sint. Neq; tñ igno
 ro q̄ imprudenter faciam. qui primū tantū oneris
 tibi inponā. potest enī mihi denegari occupatio
 tua. deinde etiam vt ornes me postulem. Quid
 si illa tibi non tantopere videntur ornanda. s; ta
 mē q̄ semel verecundie finis transierit cū bene z
 grauter oportet esse ipudētē Itaq; te plane etiā

rogo vt exornes eam vehementius. etiam que
fortasse sentis z i eo leges Istorie negligas. Gra
ciamq; illam de qua suauissime quodam in pbe
mio scripsisti. a qua re affici non magis potuisse
demostras. q; hercle xenefogium illu a volunta
te. Eam si me tibi vehementius comendabat. ne
aspernere amoriq; nostro plusculu q; cōcedit v
ritas largire q; si te adducimus vt hoc suscipias.
erit vt mihi persuadebo materies digna facu'ta
te & copia tua. A principio enim coniurationis
vsq; ad reditum nostrum videtur mihi modicu
quoddam corpus confici posse. in quo & illa po
teris vti ciuiliū coniurationum scientia vel in
explicandis causis rerum nouarum vel in reme
diis incommodorum. cum & reprehendes ea que
vituperanda duces. Et que placebunt exponen
dis rationibus comprobabis Et si liberius vt cō
sueuisti agendum putabis multorum in nos per
fidiam insidias prodicionem notabis. Multam
etiam & casus nostri varietatem tibi in scriben
do suppeditabūt. plenā cuiusdā voluptatis Que
vehemēter aios hoīz i legēdo scripto rētiere possit
Nihil ē. n. apti9 ad delectatōz lectoris q; tpm va
rietates fortūeq; vicissitudinesq; q; z si nobis opta
biles i expiūdo n̄ fuerūt i legēdo tñ erūt iocūb
bz. n. p̄teriti doloris securā r̄cordatio delectatōz

Ceteris vere nulla perfunctis propria molestia
Casus aut alienos sine ullo dolore intuentibus etiam
 ipsa misericordia est iocunda quam nostrum
 ille moriens apud mantinem etiam mantinem epa
 minundas non eum quadam miseratione delectat
 quantum denique sibi auelli iubet speculum. postea
 quod ei percontanti est dictum clipeum esse saluum
 ut etiam in vulneris dolore equo animo cum lau
 de morietur. Cuius studium in legendo non erep
 tum temistodis fuga redituque retinetur. Etenim
 ordo ipse ante alium mediocriter nos retinet quam
 enumeratione fastorum. At viri sepe excellen
 tis ancipites. Varium casus habent admirationem
 expectationem leticiam. molestiam. spem. timorem
 Si vero exitu notabili concluduntur. expletur a
 nimus iocundissima lectionis voluptate. Quo mi
 hi acciderit optatius. si in hac sententia fueris
 ita continentibus tuis scriptis in quibus perpe
 tuam rerum gestarum. Inistoriarum comple
 teris. secernas hanc quasi fabulam rerum euen
 torumque nostrorum. Habet enim varios actus
 multas actiones. & consiliorum & temporum ac
 ne vereor ne assepectacula quidam aucupari tua gra
 tia videar. Cum demonstrare me a te potissimum orna
 ri celebrarique velle Neque enim tu es is qui sis nescis
 Et qui non eos magis quam te non admirent iuvidos quam eos

qui laudent te assertatores arbitrare. neq; autem
ego sum ita demens. vt me sempiternae glorie p
eum commendari velim qui non ipse quoq; i me
comendando propriam ingenii gloriam consequa
tur. Neq; enim Alexander ille gratie causa ab
Apelle potissimum pingi. & a Lisippo fugi vo
lebat Sed q; vllorum artem tum ipsis tum etiam
sibi glorie fore putabat Atq; illi artificis corpo
ris simulacra ignotis nota faciebant. Que vel si
nulla sint nihilo sicut tamen obscuriores clari vi
ri. Nec minus est sparsiatas Hagesilaus ille per
hibendus qui neq; pictam neq; fictam imaginem
suam passus e q; qui in eo genere laborauit. Vn
enim Senophontis libellos in eo rege laudando
facile omnes imagines hominum statuasq; super
uit. Itaq; hoc mihi prestantius fuerit & ad leti
ciam animi & ad memorie dignitatem si in tua
scripta peruenero q; si etiam ceterorum. q; non i
genium mihi solum suppeditatum fuerit tuum.
sicut timoleonti a timeo aut ab ero dato themisto
cli sed etiam autoritas clarissimi & spectantissi
mi viri & re. pub. maximis grauissimisq; causis
cogniti atq; in primis probati viri vt mihi non
solum preconium quod cum in sigeum venisset A
lexander ab homero achilli tributum esse dixit.
sed etiam graue testimonium impertitum clari

hominis magniq; videatur. Placet enim Hec-
 tor ille mihi neuianus qui non tantum laudari se
 letatur Sed addit etiam a laudato viro quod si a
 te non impetro hoc est si que te res impedierit.
 neq; enim phas esse arbitror quicq; me rogantez
 abste nō impetrare cogor fortasse facere qd nō
 nulli sepe reprehendunt. Scribam ipsa de me mī-
 torum tamen exemplo & clarorum virorum s;
 quod te non fugit hec sunt in hoc genere vicia
 & verecundius ipsi de sese scribant necesse est si
 quid est laudandum & pretereāt. Si quid repre-
 hendendum ē Accedit etiā vt minor sit fides mi-
 nor autoritas. Multi deniq; reprehendent & di-
 cant verecundiores esse pcones ludorum gynico-
 rum qui cum ceteris coronas imposuerant victo-
 ribus eorumq; nomina magna voce pnuntiarūt
 cum ipsi ante ludoꝝ missionē corona donent alie-
 um pconē adhibeant ne sua voce ipsi se maiores
 esse pdicant Hec nos vitare cupim⁹ & si recipis
 causam nrām vitabimus Idq; vt facias rogamus
 ac forte mirere cur quom mihi sepe ostenderis
 te acuratissime nrōꝝ uꝝ tēpoꝝ consilia atq; euen-
 tus lris mandatuꝝ ad te id nunc tantopere & tā
 multis verbis petamus. Illa nos cupiditas incen-
 dit de qua initio scripsi festinatiōis q; alacres ani-
 mo sumus vt & ceteri videntibus nobis ex lris

tuis nos cognoscant & nosmetipsi viui gloria nra
perfruamur his de rbus quid acturus sis si tibi
non est molestum rescriberes mihi veli si enim sus-
cipis causam conficior commentarios rexp oinni-
um. si autem differs me in tempus aliud corā te
cum loquar. Tu iterea non cessabis & ea que ha-
bes instituta per polles nosq diliges. Vale.

M. T. C. Planco. S. P. D.

Tabui proficiscens in gretiam & pos-
tea q̄ de meo cursu rei pu. sum voce re-
uocatus nunq̄ per Marcum Anthoniū
quietus fui cuius tanta est vero insolentia nam
id quidem vulgare vicium est sed est inhumani-
tas non modo vt vocem sed ne vultum quidem
liberz possit ferre cuiusq̄. Itaq̄ mihi maxime cu-
re est non de mea quidem vita cum satis feci vř
etati vel factis vel si quid etiam hoc ad rem pti-
neret gloria sed me patria sollicitat In primisq̄
mi plancte expectato consolatus tui que ita lon-
ga est vt optandum sit vt possimus ad id tēpus
rei pu. spiritum ducere. que pōt enim spes esse
in ea re pu. in qua homines impudentissimi atq̄
intemporantissimi armis oppressa sunt omnia &
in qua nec senatus nec populus vim habet vllam

nec leges vlle sunt nec iudicia nec omnino simul
 acrum aliquod aut vestigiū ciuitatis. Sed quan-
 do acta oīa mitti ad te arbitrabar nihil erat qđ
 singulis de rebus scriberē. Illud aut erat amoris
 mei quē a tua pueritia subceptū non seruari solū
 sed etiā auxili monere te atq; ortari vt in rē pu-
 omni cogitatione curaq; incumberes q̄ si ad tuū
 tempus pducit facilis gubernatio ē. Vt pducatur
 aut magne cū diligētie ē tuq; etiā fortune. s; &
 te aliqñ ante vt spero habebimus & pter qđ
 rei pu. consulere debemus. Tñ tue dignitati ita
 fauemus vt omne nrm consiliū studiū officiū op-
 am laborē diligentia ad amplitudinē tuam con-
 feramus. Itaq; facillime & rei pu. que mihi caris-
 sima ē & amicitie nre quam sanctissime nobis co-
 lendam puto me intelligo satisfactur. Furnium
 nrm tanti a te fieri. Quantū ipsius humanitas
 & dignitas postulat nec miror z gaudeo teq; hō
 existiare volo quicqd in eū officiū iudiciq; cōtu-
 leris Id ita me accipe vt i me ipm te putē cōtu-
 lisse Vale.

M. T. C. Planco. S. P. D.

Vm studiū honori tuo p necessitudine
 nra non defuisset. Si aut tute in senatū
 aut honeste venire potuisssem. sed nec

sine piculo quisq̃ libere de re pu. sensiēs versari
pōt impunitate gladioꝝ Nec nr̃e dignitatis vidē
tur esse ibi sñiam de re pu. dicere vbi me & me
lius & propi⁹ audiunt armati q̃ senatores. Qua
ppter in priuatis rebus nullus neq; officiū neq;
studiū meum desiderabis Ne in publicis quidē
sed quid erit in quo me interesse sit nunq̃ deero
ne cum piculo quidē meo dignitati tue. In his
autem rebus que nihilominus vt ego absim con
fici possint peto a te vt mei rationem habere va
lis & salutis & dignitatis mee. Vale.

M. T. C. Planto. S. P. D.

Vm z ipm Furniū p se vidi libētissime
tum hoc libentius qui illū audiens te vi
debar audire. Nam z in re militari vir
tutem z in administrāda puintia iustitiā Et in oī
genere prudentia mihi tua exposuit. Et pterea
mihi non ignotam etiā consuetudinē z familiari
tatē suauitatē adiunxit Preterea summā erga se
liberalitatē quo oīa mihi iocunda hoc extremuz
etiā gratū fuit Ego plante necessitudinē consti
tutā habui cū domo nr̃a ante aliquāto q̃ tu natus
es. Amore autē erga te ab iēute pueritia tua cō
firmata iam z a te familiaritate cuz studio meo

tum iudicio tuo His de causis mirabiliter faueo
dignitati tue quam mihi tecum statuo habere cō
munem. Omnia summa consecutus es vir tute du
ce comite fortuna. Ea que es adeptus adolescēs
multis inuidentibus quos ingenio industriaq; fre
gisti. Nunc me amantissimū tui nemini concedē
tem qui tibi vetustate necessitudinis potior pos
sit esse si audes. Omnē tibi relique dignitates vi
te ex optimo rei pub. statu acquiris scis pfecto
nihil enim te fugere potuit fuisse quoddā tēpus
cum hoīes existimarēt minus seruire tēporibus
qđ ego quoq; existimarē te si ea q; paciebare p
bare etiā arbitrabar sed cum intelligerē quid sē
tires te arbitrabar videre quid posses Nūc alia
ratio omīum rez; tuū iudiciū est idq; libez; con
sul es dignatus optima etate summa eloquentia
maxima orbitate rei pu. viroz; taliu; Incumbe
p deos immortales ī eam curā & cogitationē qui
tibi summā dignitatē & gloriā afferat Vnus au
tem ē hoc pferit; tēpore p tot annos re pu. reie
cta rei pu. bene gerēde curs; ad gloriā hec amo
re magis ī pulsus scribēda ad te putauī q; quo ar
bitrarer te monitis pceptis egere sciebā. n. hisdē
hec te haurir; fōtib; ex qbus ipse hauserā Quār
modicū faciā nūc hec cū significādū putauī vt po
tius amorē tibi ostēderē meū q; ostentare prudē

tiam Intereaq; ea que ad dignitatē tuam ptineſ
arbitrabor ſtudioſe atq; diligēter curabo Vale.

Plantus Ciceroni. S. P. D.

Ratiſſime mihi tue lre fuerūt quas ex
Furni ſermone te ſcripſiſſe aniaduerti
Ego aut pteriti tēporis excuſationē af
fero q; te pfectum audierā nec multo añ rediſſe
ſciui q; ex epiſtola tua cognoui nullū enī in te of
ficiū nec minimū quidē ſine magna vel maxima
culpa videor poſſe pterire. In quo tuendo hēo
cās plurimas vel pſne neceſſitudis vel mee a pu
eritia obſervantie vel tui erga me mutui amoris
Quare mi Cicero q; mea tuaq; patiē etas pſuade
tibi te vnuz eſſe in q; ego colendo patriā mihi cō
ſtituerim ſanctitatē oīa igitur tua cōſilia mihi n
prudētie magis plena que ſūma eſſe videntur.
quare fidelitatis q; ego ex me cōſcientia metior
quā ſi aut aliter ſentirē certe admonitio tua me
reprimē aut dubitarē hortatio tua ipelleſ pōt
vt id ſequeretur qd tu optimū putares. Nūc vero
quid eſt qd me in aliā partē trahere poſſit que
cūq; in me bona ſūt aut fortune beneficio tribu
ta aut meo labore parta & ſi a te propter amorē
carius ſunt exiſtimata tñ vel inimiciſſimi iudicō

tanta sunt ut preter bonā famā nihil desiderare videantur. Quare hoc unū tibi persuadeat quod viribus enim consilio prouidere auctoritate monere potuero omne hoc rei publicae semper futurum non est ignotus mihi sensus tuus neque si facultas optabilis mihi quidem tui praesentis esset unquam a tuis consiliis discreparem nec nunc committam ut ullum meum factum reprehendere iure possis sum in expectatione omnium rerum quid in Gallia citeriore quid in urbe mense Ianuario geratur ut sciam ne iterum maximam hic sollicitudinem curamque sustineo ne iterum alia vicia agentes nostra mala sua putent occasionem quod si perinde ut ipse me reor mihi successerit certe et tibi cui maxime cupio et omnibus viris bonis satisfactam fac valeas meque mutuo diligas. Vale.

M. T. C. Plauto. S. P. D.

Inas a te accepi litteras eodem exemplo quod ipsum argumento mihi fuit diligentiae tuae. Intellexi enim te laborare ut ad me mihi expectatissime litterae praeferebantur. Ex quibus cepi fructum duplicem mihi in comparatione difficilem ad iudicandum amorem ne erga me tuum an animum in rem publicam pluris existimandum putarem. Est animo patrie caritas meo quidem iudicio maxima Sed

amor voluptatis cōiunctio plus certe habet sua
uitatis. Itaq; cōmemoratio tua paterne necessi/
tudinis beniuolentieq; eius quā erga me a pueri
tia contulisses ceteraq; rez que ad sniam ptie
bant incredibile mibi letitiā attulerunt. Rursus
declaratio animi tui quē haberes de re pu. qm q
habiturus esses mibi erat iocundissima eoq; ma/
ior erat hec letitia quo ad illa superiora accede/
bat Itaq; te non ortor solū mi plāte sed sane etia;
oro qd feci his lris quibus tu humanissime respō
disti vt tota mente omniq; animi ipetu in re pu.
incumbas. Nihil ē enim quod tibi maioris fruc
tus glorieq; esse possit nec quicq; ex oibus rebus
humanis ē preclarius aut pstantius q de re pu.
bene mereri. Adhuc eniz patitur tua sūma huma
nitas z sapientie tue qd sensiaz libere dicere for
tuna suffragā te videris res maximas consecutus
qdq; q sine virtute non potuisses tñ ex maxima
parte eaq; es adeptus fortune temporibusq; tra
buunt his temporibus difficilimis rei pu. qcqd
subueneris hoc erit totū z ppiū tuū. Incredibi
le ē oīum ciuium latronibus exceptis odiū ī An
thoniū magna spes in te z ī tuo exercitu magna
expectatio cuius p deos immortales grē glorie/
q; caue tepus amittas Sic māeo vt filiū sic faueo
vt mibi sic ortor vt ppiū z amicissimū. Vale.

Plancus Ciceroni. S. P. D.

Lura tibi de meis consiliis scriberē rō/
nemq; omnium rerum redderē verbosi
us quo magis indicares omīa me rei pu.
pstitisse in qua exortatione excepi & mea affir
matione tibi recepi Non minus enim a te ppara
q̄ diligī semper volui Nec te magis in culpa de
fensorem mihi paravi q̄ p̄dicatorem meritorum
meorū esse volui Sed breuiorem me due res fa
ciunt Vna q̄ publicis oīa sum persecut⁹ Alteꝝ
q̄. M. varisidiū eq̄tem Ro. familiarē meum ip
sum ad te transire iussi ex q̄ omīa cognoscere pos
ses. Non mediū fidiū mediocri dolore afficie
bar cum alii occupare possessionem laudis vide
rentur. Sed vsq; mihi temperavi dum perduce
rem eo rem vt dignum aliquid efficerem consu
latu meo & etiam expectatione vestra efficerē
quod spero si me fortūa non fefellit me consecu
tum vt maximo presidio rei p. nos fuisse ex nūc
sensiunt homines & etiam postremum memoria
teneāt. A te peto vt dignitati mee suffrageris
Et quarum rerum spe ad laudem me vocasti Ha
rum fructum in reliquum facias alacriorem nō
minus posse te q̄ velle exploratum mihi est fac
valeas meq; mutuo diligas Vale.

M. T. C. Plāco. S. P. D.

Ve locutus est formi⁹ noster de animo
tuo in rem pu. ea gratissima fuerūt Se
nati populo Romāo pbatissima Que
autem recitare licere sunt in senatu neq̃q̃ conse
tire cum furni oratione vise sunt Pacis e^z auc
tor eras cum collega tuus vir clarissimus a fide
lissimis latronibus obsideretur. Qui autē posi
tis armis pacem petere debent aut si pugnātes
eam postulat victoria pax non pactiōe parien
da est. Sed de pace lre vel lepidi vel tue quaz in
partem accepte sint ex viro optimo frē tuo z ex
C. furnio poteris cognoscere. Me autem impu
lit tui caritas vt q̃q̃ nec tibi ipsi consilium dees
set z fratris furni que beniuolētia fidelisq̃ pru
dentia tibi presto esset futura vellez tñ mee q̃q̃
autoritatis p plurimis nr̃is necessitudinibus p
ceptum aliquod ad te peruenir̃ Crede igit̃ mihi
plance omnes quos gradus dignitatis consecut⁹
sis es autem adeptus amplissimos eoruz honoz
vocabula habituros non dignitatis insignia nisi
te cum liberalitate populi Ro. z cum senatus au
ctōritate coniunxeris. Se iūge queso te aliquan
do ab his cum quibus te non tuuz iudiciū sed tē
porum vincula coniunxerūt. Cōplures in ptur
batione rei pu. consules dicti quoz nemo consu

laris hab. tus nisi qui animo extitit in rem pub.
 consularis talem igit te esse oportet qui primuz
 te ab ipsoꝝ ciuiuz tui dissimilimoꝝ societate se
 iungas deinde senatui bonisqꝫ omnibus auctore
 principē ducē pbeas. Postremo vt pacē esse iudi
 ces non armis positis sed in abiecto armorum &
 seruitutis metu. Hec si ages z senties cū eris nō
 mō consul z consularis sed magnus cōsul z conso
 laris. Sin aliter tua in istis amplissimis nomibus
 honoꝝ non mō dignitas nulla erit sed erit sum
 ma deformitas. Hec impulsus beniuolentia scrip
 si paulo seuerius q̄ tu in experiēdo in ea rōe q̄ te
 digna est vera esse non cognosces. Vale.

M. T. C. Planco. S. P. D.

Eri veni in Cumanum cras ad te fortas
 se. sed cum certum sciam faciaꝝ te paulo
 ante certiore. Et si Marcus ceparius
 cum mihi in silua gallinaria obuiam venissz que
 sissemqꝫ quid ageres dixitqꝫ te ī lecto esse qđ ex
 pedibus laborares tui scilicet moleste vt debui
 sz tñ cū statui ad te venire vt z viderez te visere
 etiā non enim arbitror cocuz etiam. te architicū
 habere expecta igitur hospitē tum minime eda
 cētum inimicū centis sumptuosus. Vale

M. T. C. Cilio. S. P. D.

Vbio Flauio honesto & ornato eqte romano vtor valde familiariter fuit enim generi meis persōis necessarius meq; diligentissime obseruat & ipse & L. Flavius frater eius qua propter velim honoris mei cā quibus honeste & pro tua dignitate poteris q̄ honorificentissime & q̄ liberalissime tractes. G. Flauium id mihi erit gratum vt grati⁹ nihil possit sed preterea tibi affirmo neq; ad ambitionē adductus facio sed tum familiaritate & necessitate tum etiam veritate ex. G. Flauii officio & obseruantia & p̄terea splendore atq; iter suos grā magnam voluntatem esse capturum Vale

M. T. C. Cilio. S. P. D.

Neo actilio Nasōe vtor familiarissime ita prorsus illius ordinis nulla. Nam & humanitate eius & probitate in consuetudine quotidiana magnopere delector nihil iam opus est expectare te quibus eaz verbis tibi cōmendem quo sic vtor vt scripsi. Habet is in prouintia tua negotia que procurant liberti Illari⁹ Anthigonus demonstratus quos tibi negotia q̄

oīa nasonis nō sec9 cōmendo ac si mea eēnt gratissimū mibi feceris si itellegero cōmēdationē magnum apud te pōdus habuisse. Vale.

M. T. C. Alcio. S. P. D.

Rucus eques Ro. adolescens omnibus rebus ornatus in meis familiarissim9 ē meq; obseruat diligentissime. Cuius cū patre mibi magna amicitia Iam inde questorib9 equestura mea sicilensi omnino nunc ipse bruti9 Rome mecum est. Sed tñ domū eius & rem familiarem & pcuratores eius tibi sic commendo vt maiori studio cōmendare possim gratissimuz mibi faceres si curaueris vt intelligat Brutius id qđ ei precipi hanc meam cōmēdationem sibi magno adiumento fuisset Vale.

M. T. C. Scilio. S. P. D.

Vid ego cōmendē eū quē tu ipse diligas s; tñ vt scires eū a me nō dilibi solū vez; etiā amari ob eā rē tibi hec scribo oīum tuorū officiorū q̄ & multa z magna sūt migi gratissimū fuerit si ita tractaueris ignatiū vt sētiat z se a me z me a te amari hec te vehemēter etia; atq; etiā rogo Illa nra. s. ceciderūt vtamur igit̄ vulgari consolatione quid si hoc melius Sed hec coram tu fac qđ facis vt me ames teq; amari a me scias Vale.

M. Brutus. M. Tul. Ciceroni. S. P. D

Ibulus q̄ carus mihi esse debeat nemo
melius iudicare pōt q̄ tu cuius tante p
re pu. contiones sollicitudinesq̄ fuerūt
Itaq̄ vel ipsius virtus vel nra necessitudo debz
consiliare te illi quo minus multa mihi scribēda
esse arbitror. Voluntas enim te monere debet
nra si mō iusta est Aut p officio necessario suffi
citur In Panse locum petere constituit eā noīa
tionem a te petimus neq̄ coniūctiori dare bene
ficiū q̄ nos tibi sumus neq̄ digniorē noīare po
tes q̄ Bibulus de domitio & Apuleio qđ attinet
me scribere cum ipse per se tibi cōmendatissimū
sint. Apuleū vero tu tua auctoritate sustinere
debes. Sed apuleus in sua epistola celebrabitur
Bibulū noli emittere e sinu tuo tantū iam viz
ex quanto crede mihi pōt euadere qui vris pau
corum respondeat laudibus Vale

M. T. C. M. Bruto. S. P. D.

Vltos tibi cōmendauī & cōmendē neces
se ē. Optim⁹ enī q̄sq̄ vir. & cuius max
ime seqtur tuū iudiciū. Tibiq̄ oēs for
tes viri nauare operā & studiū volūt. Nec q̄sq̄

est quin ita existimet me apud te & auctoritate
 z grā valere plurimū. Sz. C. nascenniū municipē
 Sueſſanū tibi ita cōmendo. vt neminē diligentī9
 Cretenſi bello metello Impatore octauum prin
 cipem duxit. poſtea in re familiari occupat9 fu
 it. hoc tempore cū Re p. ptibus tū tua excellēti
 dignitate cōmotus. vellet p te aliqd auctoritate
 aſſumere. fortē viruz Brute tibi cōmendo frugi
 hoīem. & ſi quid ad rem ptinet etiam locupletē
 pergratū mihi erit. ſi eum ita tractariſ. vt me
 rito tuo mihi gratias agere poſſit.

M. T. C. M. Bruto. S. P. D.

Vngerer officio q̄ tu fūctus es in meo
 luctu neq; p lras cōſolarer niſi ſciremus
 remedus qbus meū dolorē tum leuaſſet
 te in tuo non egere. Ac veli facilius q̄ tūc mihi
 nūc tibi tute moderare Eſt aut alienū tāto viro
 q̄tus es tu. qd̄ alteri pceperit. id ipm facere nō
 poſſe. Me quidē cum rōes quas collegeras. cuz
 auctoritas tua anio dolor meroreq; deteruit. cū
 mollius tibi ferre viderer q̄ deceret viz. pſertī
 eū. qui alios cōſolari ſoleret Accuſaſti me p lras
 grauioribus verbis q̄ tua cōſuetudo ferebat. ita
 q̄ iudiciū tuū magis eſtimās idq; verit9 me ipſe

collegi. & eaq; didicerā legerā acceperā grauiora
dixi tua auctoritate addita Ac mihi tu3 Brute
officio solum erat & nature tibi nunc populo &
scene vt dicitur seruiendū est. Nam cum in te n̄
solum exercitus tui sed omnium ciuium ac pene
gentium coniecti oculi sint minime decet ppter
quem fortiores ceteris sumus eum ipm anio de/
bilitatum videri quā obrem accepisti tu quidē
dolorem id enim amisisti cui simile in terris ni/
hil fuit. & est dolendū in tam graui vulnere. me
id ipm carere oī sensu doloris sit miserius q̄ dolo
re. Sed vt modice ceteris vtile ē tibi necesse est
scriberē plura. nisi ad te hec ipa nimis mpta esset
Nosce tuūq; exercitū expectam9 sine q̄ vt reliq;
ex snia succedāt. vix satis liberi videmur for de
tota re p. plura scribā & fortasse iaz certiora his
lris quas veteri nro cogitabam dare. Vale.

M. T. C. T. Pōponio Attico. S. P. D

Arro tibi plane. relegat9 mihi videro
postea q̄ in formiano sum dies enī null9
erat Anthicum esse quo die nō meli9
scirem Ro. quid ageretur q̄ enī qui erat Ro. &
enim lre tue non solum quid Ro. sed etiam quid

in repu. neqꝫ solum quid fieret. verum etiam qd
futurum esset indicabant. Nunc nisi si quid exp̃
tereunte viatore exceptum est scire nihil possu-
mus. Quare q̃qꝫ iam te ipsum expecto. tñ isti pu-
ero queꝫ ad me statim iussi recurrere. da ponde-
rosam aliquaꝫ epistolam plenam omnium nō mo-
do actorum sed etiam opinionum tuarum ac diē
quo Rome sis exiturus cura vt sciam Nos infir-
miano esse volumꝫ vsqꝫ ad pr. non. maias eo si añ
eam diem nō veneris Rome te fortasse videbo
Nam arpinum quid ego te inuicem.

M. T. C. T. Pomponio attico. S. P. D.

Riginta dies erat ipsi cum has dabat li-
teras per quos nullas a vobis acceperaz
Mibi autem erat in animo iaz vt antea
ad te scripsi. irē in Epirum & ibi omnem causam
potissimum expectare. Te oro. q̃ planissime ad
me scribas & meo nomine vt scribis. litteras quibꝫ
putabis opus esse vt des. Vale.

M. T. C. Pomponio attico. S. P. D.

T si diligenter ad me. Q. frater & ip̃a
q̃ essent acta scripserant. tñ vellē tua te
occupatio n̄ ipedisset q̃ minꝫ vt cōfueſt

ad me quid ageret & quid intelligeres p̄scribēs
Me adhuc paucius libertate sua retinet. Iaz ali/
q̄ciens conatū ire in epīz. spes hominī ē iniecta
nō eadem q̄ mihi posse nos vna decedere. quā rē
sibi magno honorī sperat fore. s̄ iam cū aduenta
re milites dicūtur faciendū nobis erit vt ab eo
discedamus. qđ cum faciemus ad te statim mitte
mus. vt scias vbi sumus. Lentul⁹ suo in nos offi
cio. quod & re & p̄missis & litteris declarat spē
nobis non nullāz asserit Pompeii voluntatis. se/
pe. n. tu ad me scripsisti eū totū esse in illius po
testate & de Metello scripsit ad me frater q̄tūz
speraret p̄fectū eē per te. Mī Pōponi pugna vt
tecum & cū meis liceat mihi viuere. & scribe ad
me oīa. Premor luctu cū desiderio cīm rerū tuz
eoz qui mihi me cariores semper fuerant cura
vt Valeas.

M. T. C. T. Pomponio Attico. S. P. D.

Go q̄ p̄ thessaliam si rē in epirum p̄ diu
nihil eram auditurus. & q̄s mei studio/
sos habeo. Dyrachi nos ad eos perrexi
cū superiora Thessalonice scripsissem. Inde cuz
ad te me conuertam. faciam vt scias. tuq̄ ad me
velim oīa quā diligentissime q̄quomodo sunt scri
bas. Ego iam ad rem aut ne spem perdem expec
to. Vale datum kalen. decembris Dyrachi.

M. T. C. T. Pomponio Attico. S. P. D.

Ost tuū ad me discessuz littere mibi ro
me allatae sunt. ex quibus prospicio no
bis in hac calamitate tabescendum esse
neq. n. sed in bonam partem accipias si vlla spes
saluti nostre subesset tu pro tuo amore in me h^o
tempore discessisses. Sed ne igrati aut ne omnia
velle nobiscum vna interire videamur. h^o amit
to illud abste peto des operam id qđ mibi affir
masti vt reante Kalendas Ianuarii vbicunq. eri
mus sistas. Vale.

M. T. C. T. Pomponio Attico. S. P. D.

Ittere mibi a. Q. fratre cum. S. C. qđ
de me est factum allate sunt. Mibi in a
nimo est legum lationem expectare. &
si obrectabere. vtar auctoritate & Senatus. &
potius vita qua in patria carebo. tu queso festia
ad nos venire Ex tuis lris & ex re ipsa nō fūdit⁹
perisse video. te oro vt quibus in rebus tui mei
indulgebunt nostris miseris ne desis. Ego te vt
scribis cito videbo. Vale.

M. T. C. T. Pomponio Attico. S. P. D.

Vm antea maxime nostra interesse ar
bitrabar te esse nobiscum. cum vero vt
legi rogationem intellexi ad iter id qđ

constitui nihil mihi optatū cadere posse. q̄ vt tu
me q̄primū consequare vt cū ex Italia p̄fecti es
semus siue per Epyrum iter esset faciendū. tuo
tuorumq̄ perfidio vteremur siue aliud quid agē
dum esset certum consiliū de tua snia capere pos
semus Quamobrem te oro des operam vt me
statim consequare facilius potes qm̄ de prouin
cia macedonia perlata lex ēst pluribus verbis te
cum agerē nisi p̄ me ap̄ te res ip̄a loqrēt Vale

M. T. C. T. Pōponio Attico .S. P. D

Tinam illum diem videā cum tibi agaz
gras q̄ me viuere coegisti. Adhuc eq̄
dem valde me penitet Sed te oro vt ad
me vibonem statim venias quo ego multis cāis
conuertī iter meum Sed eo si veneris de toto iti
nere ac fuga mea consiliū capere potero. si id nō
feceris mirabor S; cōfido te esse futuꝝ. Vale.

M. T. C. T. Pōponio Attico .S. P. D

Iserie nre potius velim q̄ inconstātie tri
buas qđ a vibone quo te arcessebamus
subito discessimus allata est enim nobis
rogatio de p̄nicie mea in qua qđ confectum esse

audierā9 erat eiusmōi vt mibi vltra .xl. milia li-
ceret esse. illo cū puenīr nō liceret statī iter brū-
dusiū & sus cōtuli añ diē rogatiōis ne z sicca apud
quē erā pīret. me lite esse nō licebat. nūc tu pp-
terea vt nos conseq̃re si mō recipiemur. adhuc
inuitamur benigne. S3 qđ supest timem9 me mi-
Pōponi valde penitet viuere q̃ in re apud me tu
primū valuisti szbec corā fac mō vt valeas Va.

M. T. C. T. Pompo. attico. S. P. D.

Erentia tibi & sepe & maximas agitur
gratias id est mibi gratissimum Ego vi-
uo miserrimus & maximo dolore confi-
cior. ad te quid scribam nescio si enim es Rome
iam me assequi non potes Sin es in via cum eris
me affecutus coram egemus que erunt agenda.
Tantum te oro vt qm me ipm semper amasti vt
eodē amore sis ego enī idē sum inimici mei mea
mibi non me ipm ademerūt Cura vt valeas

M. T. C. T. Pompon. attico. S. P. D.

On fuerat mibi dubiū qn te tarētī aut
brūdusiū visu9 eē idq; ad mpta p̃tinuit
meis z vt ī epiro cōsisterē9 z de reliquis rebus

tuo consilio vteremur. Qm̄ id nō contingit erit
hoc quoq; in magno numero nostrorum malorū
Nobis iter ē in Asiam maxime Cyzicuꝝ meos tibi
conmendo me vno misereq; sustento. Vale da
tum. xiiii. kalen. Maias de Carentino.

M. T. C. T. Pomponio Attico. S. P. D.

E & tue littere & quidē boni nuntii nō
optimis tñ auctoritatibꝯ & expectatio
vestraꝝ litteraꝝ z q; tibi ita placuerat
adhuc thessalonice tenebant. Si accepero lras q̄s
expecto si spes erit ea que rumoribus afferebat
ad te non conferam si non erit faciaꝝ te certiorē
quid egerim. Tu me vt facis opera consilio gra
uiua cōsolari iam desine. Obiurgari vero noli q̄
cum facis vt ego tuum amorē & dolorem deside
ro quē ita affectū mea erumpna eē arbitror. vt
te ipsum consolari nemo possit. Q. fratrem opti
mum humanissimūq; sustenta ad me obsecro te
omnia certa perscribas. Vale.

M. T. C. T. Pomponio attico. S. P. D.

X tuis lris plenꝯ suꝝ expectatiōe d̄ Pōpeio
qd nā de nobis velit aut oñdit Comitio. n.
credo eē abita q̄bꝯ absolutis scribis illi placuisse

41
agi de nobis Si tibi stultus esse videor qui sperē
facio tuo iussu. Et scio te meis epistolis potius z
meas spes solitum esse remorare. Nunc veliz mi
hi plane perscribas quid videas. Scio nos noris
multis peccatis in hanc erumpnaz incidisse Ea si
qui casus aliqua ex parte correxerint minus mo
leste feremus nos vixisse & adhuc viuere. Ego
ppter me celebritatē & quotidianam expectati
onē rez nouarum nō cōmoui me adhuc Thessa
lonica. Sed iam extendimur. Non a Plancio naz
is quidē retinet. Verum ab ipso loco minime ap
posito ad tollerandū in tanto luctu calamitatem
In Epyz ideo vt scripserā nō iui q̄ subito mihi
vniuersi nuncii venerāt & lre. Quare nihil essz
necessarie q̄ pxime Italiam esse. Hinc si aliquid
a comicis audierimus nos in Asiam cōvertere9
Neq̄ ad huc stabat quo potissimū sed scies. Vale
Datum. xii. Kalen. sextiles Thessalonice.

M. T. C. Pomponio Attico. S. P. D.
Gnacius Rome est Sed ego cū eo de re
Halimeti ante vehementer egi. Graui
ter se actuz cū agho cōfirmavit. Vide
bis ergo hōinē si voles Macrōi vix videor. psto
esse. n. actionē Larini video. & yduū. Preterea
id tu q̄naz Macronē tanti facis ignoscas mi veli

S; si me diligis postredie kP. cena apud me cū Pe-
tilia. prorsus id facies kP. cogito ī ortis Craspi-
dis quasi in diuersorio cenare. Facio fraudez. S.
C. inte cenat⁹ vt si; mae psto Miloni ibi te igit̃
videbo & pmouebo. dom⁹ te nra tota salutat. 2

M. T. C. T. Pomponio Attico. S. P. D.

Estori⁹ noster me per litteras fecit cer-
tiorē te Romā ad xi. idus maias. Puta-
te pfectū esse tardius q̃ dixerat q̃ mi-
nus valuisses. Si iam melius vales gaudeo vehe-
menter Velim domum ad te scribas vt mihi tui
libri pateant non secus ac si ipse adesses cum cer-
teri tum Varronis. Est enim mihi vtendum qui-
busdam rebus ex is libris ad eos quos in manib⁹
habeo quos vt spero tibi valde probabo. Eteniz
si quid forte noui habes maxime. Q. fratre de-
inde a C. cesare & si quid forte de comitys de re-
pu. Soles enim tu festium hec adorari scribas ad
me si nihil habebis tamen scribas aliquid. Nunq̃
enim mihi tua epistola aut in tempestiua aut lo-
quax visa est. Maxie aut rogo rebus tuis totoq̃
itinere sententiāq̃ confecta nos q̃primum reui-
sas. Dionisium iube saluere Cura vt valeas.

M. T. C. Pōponio Attico. S. P. D.

Nihil hēo qđ ad te scribā qm etiā eā epistolā quā erā elucubrat⁹ ad te nō dedi.

Erat. n. plena bone spei qđ z cōtionis voluntatē audierā. & illū cōditionibus vsuꝝ putabā p̄sertiz suis. Ecce tibi in noñ. febru. mane accepi lras tuas Philotimi furni curios ad furnū qbus irridet. L. Ce. legationē. plāe opp̄si videmur nec qđ cōsiliū capiā scio. nec me hercle d me laboro d pueris qđ agā n hēo. Capuā tñ pficiscabar. hec scribens quo facilius de Pompei rebus cognoscerem. Vale.

M. T. C. Pōponio Attico. S. P. D.

Num etiā restat amico nro ad omne dedec⁹ vt dominitio nō subueniat. At nēo dubitat qn subsidio vēturus sit. ego non puto deseret igit talē ciuē z eos vna quos is secū habeat p̄sertiz ex ipso cohorte trigita Domitius nisi me oia fallūt d se icredibiliter ptinuit nihil spectat nisi fugā. Cui tu video. n. qđ sentias me comitē putas debere eē. Ego vero quē fugeam hēo Quē sequar nō hēo. Quod enī tu mecū laudas z memorandū dicis malle qđ dixerī. me cuz Pōpeio vinci. qđ cū istis vincere. ego vero malo Sed cū illo Pōpeio q tum erat. aut q mibi eē videbāt cū hoc vero q ante fugit q scit aut quē fugiat aut q. q nra tradidit. q patriā relit. Italiā

relinqt si malui cōtigit victus sū qđ supest. Nec
ista videre possū que nūq̃ timui ne viderē. Nec
me hercule istū ppter quē mihi nō mō meis sed
memetipō carendū ē. ad Philotinu scripsi de vi
atico siue amōeta nemo. n. soluit siue appiis tuis
cōtubernalib⁹ cetera apposita tibi mādō. Vale.

C Pōpeius magnus process. M. T. C. S. P. D.

Vas lras libenter legi recognoui enim
tuā pristinā virtutē etiā i salute coi cōss.
ad euz exercitū quē in apulia habui ve
nerunt magnope te hortor p tuo singulari ppe
tuoq; studio in re p. vt te ad nos conferas vt coi
cōsilio rei p. afflict⁹ opē atq; auxiliū ferā⁹ cēseo
via appia iter facias z sceleriter brūdusiū venias

Vale

C. Cesar Imperator. M. T. C. Imp. S. P. D

Vm furniū nr̃m tñ vidissē neq; loq; neq;
audire meo comodo potuissē pperare⁹
atq; esse i itinere pmissis iā legiōib⁹ pre
terire tñ nō potui qn z scriberē ad te z illū mit
terē gr̃asq; agerē z si hoc officiū sepe z sepius mi
hi factur⁹ videor. ita de me mereris i primis a
te peto qm cōfido me celerit ad vrbē vētur⁹ vt
te ibi videā ut tuo cōsilio gr̃a digitate ope oīum
re⁹ uti possi ad ppositū ruertar festiatiōe mee
breuitatisq; liēterarum ignosces reliqua ex fur
nio cognosces. Vale

C. Cesar Appio cornelio .S.P.D.

Audeo me hercule vos significar litteris
 quae valde probetis ea quae apud consi-
 lium sunt gesta. Consilio vestro utar libe-
 ter & hoc libentius quam mea sponte facere consti-
 tueram. ut quod leuissimum me preberem Et Pompeium
 dare operam ut reconciliarem Tememus hoc modo
 si possumus omnium voluntates recuperare & diutur-
 na victoria uti. Quoniam reliqua crudelitate odium ef-
 fugere non potuerunt Neque victoriam diutius tenere
 propter unum. L. Sillam quem imitatur non solum Hec noua
 sit ratio vincendi ut misericordia & libertate non
 muniamur Id quomodolibet fieri possit nonnulla in me-
 tem veniunt. & multa reperire possunt. De his re-
 bus rogo vos ut cogitatione suscipiatis. C. magnus
 Pompeius perfectum deprehendit. scilicet & meo instituto usus
 sum & eius statim missum feci. Iam duo perfecti fabrum Po-
 peio in mea potestate venerunt & a me missi sunt
 si volent grati esse debebunt Pompeium hortari ut
 malit mihi esse amicus quam is qui & illi & mihi
 semper fuerunt inimicissimi. Quorum artificis effe-
 ctum est in re publica in hunc statum perueniret. Vale.

M. T. C. Familiares Epi-
 stole feliciter Expliciunt.

[Faint, mostly illegible handwritten text in a historical script, likely Italian or Latin, covering the upper two-thirds of the page.]

